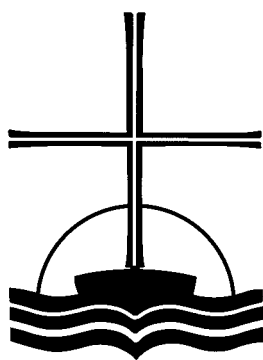

Sveriges Kristna Råd
kyrkorna tillsammans

ÅRSBOK 2002

med Sveriges Kristna Råds och Sveriges Frikyrkosamråds
redogörelse för verksamhetsåret 2001

Sveriges Kristna Råd

Årsbok 2002

med Sveriges Kristna Råds och Sveriges Frikyrkosamråds
redogörelse för verksamhetsåret 2001

Sveriges Kristna Råd

Postadress: 172 99 Sundbyberg, besöksadress: Starrbäcksgatan 11 Sundbyberg

Tel: 08-453 68 00 Fax: 08-453 68 29

E-post: info@skr.org

Hemsida: www.skr.org

Tryck: Alfa Print, Sundbyberg

Form: Fredrik Wallstedt, SKR

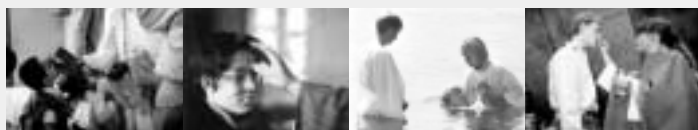
© Copyright 2002 Sveriges Kristna Råd

ISSN: 1401-5218

Innehållsförteckning

Sveriges Kristna Råd i korthet	6
Förbön för Mellanöstern	7
<i>Tillsammans för fred</i> , artikel av Krister Andersson	8
Verksamhetsberättelse för SKR/FSR 2001	10
Ett år av bön och arbete för fred	10
<i>Att ärva en vision</i> , artikel av Elaine Lindblom	12
Uppbyggnad och beslutsorgan	15
<i>Charta Oecumenica</i>	18
Personal och kansli	19
Samarbete med andra	20
Ekumenisk teologi	22
Mission och evangelisation	23
Socialetik och ekumeniska diakoni	24
<i>Röster om Charta Oecumenica</i>	25
<i>Social ekonomi</i> , artikel av Ninni Smedberg	26
Frikyrkofamiljen/Sveriges Frikyrkosamråd	28
Ortodoxa och österländska kyrkofamiljen	30
Information och kommunikation	31
Program	32
Delegerade verksamhetsområden	33
Ekumeniska nätverk	34
Projekt	36
<i>Till de kristna kyrkorna i Sverige</i> , brev från Jim Wallis	40
<i>Röster om Charta Oecumenica</i>	42
Uttalanden och yttranden	42
Ekumeniska arrangemang och händelser	43
Material och publikationer	45
Förvaltningsberättelser	46
Förvaltningsberättelse för SKR	46
Ekonomisk redovisning för SKR	48
Förvaltningsberättelse för FSR	53
Ekonomisk redovisning för FSR	55
Adresser	60
Stadgar för SKR	64
Stagar för FSR	66

Sveriges Kristna Råd

”Kyrkorna tillsammans” – det uttrycket använder vi för att berätta vad Sveriges Kristna Råd är, nämligen en öppen ekumenisk mötesplats för kyrkorna i Sverige.

Till SKR kommer varje kyrka med sin speciella identitet och sina egna erfarenheter och prioriteringar. De kommer för att söka, uttrycka och fördjupa den kristna enheten, dela erfarenheter och tillsammans visa omvärlden på den tro som förenar och utmanar.

Som ”kyrkorna tillsammans” är SKR en gemensam resurs för kyrkorna. Samtidigt stöder SKR kyrkorna i att vara resurser för varandra – i deras arbete med centrala uppgifter som teologisk reflektion, evangelisation, församlingsutveckling, diakoni och socialt ansvar. SKR har också en uppgift i att samla kyrkorna för att tala med en gemensam röst i viktiga samhällsfrågor.

I Sveriges Kristna Råd möts medlemskyrkor och observatörer fördelade på fyra kyrkofamiljer. I dessa ryms de olika kristna traditionerna i vårt land.

Att se de olika kyrkorna familjevis är ett sätt att införa varandra och omvärlden tydliggöra den tradition och gemenskap som finns inom familjerna. Det är också ett sätt att fördela kyrkornas representation i olika sammanhang.

Den lutherska kyrkofamiljen har ca 7,6 miljoner medlemmar i Sverige. I hela världen finns det omkring 60 miljoner bekännare.

Svenska kyrkan är den största lutherska kyrkan i Sverige och är en öppen folkkyrka. Sedan 1500-talets reformationsrörelse är Svenska kyrkan en evangelisk-luthersk kyrka. Detta har genom lagstiftning förnyats då kyrkan år 2000 skilts från staten.

Den katolska kyrkofamiljen har ca 165 000 medlemmar i Sverige. Tillsammans bildar de Stockholms katolska stift, med en biskop som ledare och närmare 40 lokala församlingar.

Katolska kyrkan fanns i Sverige under medeltiden och återkom vid slutet av 1700-talet.

Katolska kyrkan utgör idag en världsvid gemenskap med omkring en miljard medlemmar. Den har förgreningar i alla världsdelar samt ett andligt centrum i Rom.

Den frikyrkliga kyrkofamiljen har i Sverige ca 250 000 medlemmar, i verksamheten deltar nära det dubbla antalet. Antalet bekännare i världen uppgår till omkring 400 miljoner.

De flesta frikyrkosamfundet i Sverige har sin startpunkt i de evangeliska väckelser som bröt fram i vårt land under 1800-talet.

Den svenska frikyrkofamiljen har många grenar, sinsemellan ganska olika, men förenade i betonandet av den personliga trons nödvändighet. Kyrkofamiljen samordnas av Sveriges Frikyrko-samråd, som finns integrerat i Sveriges Kristna Råd.

Den ortodoxa/österländska kyrkofamiljen har närmare 100 000 bekännare i Sverige. Världen över finns omkring 180 miljoner bekännare.

Sedan 300-talet återfinns de traditioner som ryms inom denna kyrkofamilj, som i sin tur kan delas in i två mindre familjer, den ortodoxa och den österländska.

Utmärkande för de ortodoxa/österländska kyrkorna är att tron i första hand kommer till uttryck i liturgi (nattvardsgudstjänst) och bön snarare än i bekännelseskriterier.

Förbön för Mellanöstern

Treenige Gud, Under året som har gått, har vi uthålligt bett för fred i Mellanöstern.
Vi har bett på många platser i vårt eget land, från Luleå i norr, till Lund i söder.
Många är de människor i vår värld som trots svåra prövningar, har fortsatt arbeta och
be för fred och försoning.

Som kristna får vi aldrig sluta be – oberoende av om det ser ljust eller mörkt ut.

Inför det nya året ber vi därför:

Herre, gör oss till ett redskap för din frid och fred.

(ljuständning)

Ropen från Mellanöstern om stöd i förbön och kamp för fred når oss dag efter dag.
Ropen kommer från judar, kristna och muslimer som längtar efter fred och säkerhet:

Herre, gör oss till ett redskap för din frid och fred.

(ljuständning)

När vi står mitt uppe i vårt kristna firande av Din Sons ankomst till vår jord, går våra
tankar till det Heliga landet, där han föddes, levde, dog och uppstod.

Herre, gör oss till ett redskap för din frid och fred.

(ljuständning)

I många länder fortsätter våld och förtryck att skörda offer bland befolkningen. Vi
ber även för dem: Hela vår värld har under det gångna året utsatts för nya terrordåd,
våld och krig. Vi känner mer än någonsin att vi tillsammans måste kämpa för fred
och rättvisa:

Herre, gör oss till ett redskap för Din frid och fred.

(ljuständning)

De fyra ljusen vi nu har tänt vill påminna oss om de fyra väderstrecken: norr, söder,
öster och väster. Vi vill denna första dag på det nya året be om gemenskap i vår värld
och fred mellan alla folk och religioner:

Låt Ditt ljus skina klart för jordens alla hörn och folk.

Amen.

Under 2001 gick en bönebudskavle för fred i Mellanöstern över hela landet med start i Lund och Luleå på nyårsda-
gen 2001 och med avslutning i Stockholm precis ett år senare. Bönen ovan bads vid avslutningsgudstjänsten i
Storkyrkan i Stockholm på nyårsdagen 2002.

Konflikten i Mellanöstern har under de senaste åren fördjupats och vi har sett hur en mödosamt framförhand-
lad fredsplan har vittrat sönder. I takt med detta har våldet ökat och dagligen hör vi om hur vuxna och barn
dödas. Det är lätt att bli uppgiven av alla fredsinitiativ som misslyckats. Våra kristna bröder och systrar som lever i
området ber enträget om stöd i uttalanden och förbön.

TILLSAMMANS FÖR FRED

Fred och rättvisa är självklara arbetsområden i kyrkornas verksamhet. Församlingens Herre, Jesus Kristus, Guds son, är förebild, föredöme och inspiratör. Att söka kärlek och försoning där hat råder och att skapa endräkt där tvedräkt råder, det är en kristen grundhållning i såväl Jesu som i Franciskus av Assisis anda.

Många kommer att minnas år 2001 utifrån vad de själva gjorde när budet om terrordåden i USA nådde dem den 11 september. Mitt eget minne av dagen hör ihop med Sveriges Kristna Råd.

Styrelsen var samlad till sitt årliga tvådagarsmöte hos Birgittasystrarna i Djursholm. Jag satt ordförande och sammanträdet för dagen skulle egentligen ha avslutats, men några inlägg återstod. Då reser sig ärkebiskop KG Hammar från bordet och går åt sidan. Mobiltelefonen hade försiktigt underrättat honom om att han borde ta ett samtal. Efter någon minut är han tillbaka och berättar att flygplan störtat mot byggnader i New York och mot Pentagon. Det lät helt osannolikt. Vi avbröt sammanträdet och satte på TV-apparaten som fanns i sammanträdesrummet. Det vi såg och hörde slog in över oss med våldsam kraft. Rökutvecklingen, de desperata människorna, de väldiga tornens kollaps och – den hörbara tystnaden. Verkligheten blev för några ögonblick överklig.

Styrelsen samlade sig morgonen därpå i den bön, som sedan spreds ut över vårt land:

Vi ber:

för alla som plötsligt drabbats av död, skador och lidande
– att de ska få tröst.

för alla som idag oroar sig för anhöriga vars öden man inte känner, eller som drabbas av den skräck som terroristerna vill sprida
– att de ska få hopp och styrka att uthärda.

för världens och nationernas ledare som har att hantera en svår situation
– att de ska få vishet att fatta de rätta besluten och utöva ett ansvarsfullt ledarskap.

för alla människor i världen, vi som inom oss bär möjligheten att göra både ont och gott
– att vi ska få klarsyn att handla i omsorg om varandra.

för gemenskapen i vår värld som hotar att brytas sönder av ondskans gärningar
– att vi ska få kärlek och mod att möta och besegra det onda med det goda.

Att söka kärlek och försoning där hat råder och att skapa endräkt där tvedräkt råder, det är en kristen grundhållning i såväl Jesu som i Franciskus av Assisis anda.

Bön för fred har präglat Sveriges Kristna Råd under det gångna året. Från norr till söder har en bönebudska för fred i Mellanöstern vandrat från stift till stift, från församling till församling. Beslut har också fattats att tillsammans med andra kyrkor och samfund bilda en grupp för övervakning av fred och mänskliga rättigheter på plats i Israel och Palestina. Vid bönebudska avslutningsgudstjänst i Storkyrkan, Stockholm, nyårsdagen 2002 bad vi den bön som inleder denna årsbok.

Världssamfundet längtar efter fred och samförstånd – men hur når vi dit? Samtalet om krigen och deras orsaker liksom om terrorismen, dess orsaker och mekanismer fortsätter att engagera oss alla i världssamfundet. Ett sätt att definiera terrorism är ”att avsiktligt använda våld eller hot om våld mot civila för att uppnå politiska eller religiösa mål”. Många övertygade pacifister gör halt inför terrorismen och anser att våld i vissa lägen måste användas. Den lutherske prästen Dietrich Bonhoeffer deltog i planeringen av attentatet mot Hitler. För detta fängslades han och avrättades strax före krigsslutet. Bonhoeffer ansåg att den handling han deltagit i var en synd som han djupt ångrade, men just då såg han ingen annan utväg, för fredens sak, än att söka röja Hitler ur vägen.

Foto: TRENSVAR

På samma sätt finns idag hos många kristna ett kluvet förhållningssätt inför terrorism, medveten ondska och urskiljningslöst våld. Ett tidigt ingripande skulle sannolikt ha förhindrat människoslakt och folkmord i flera av de konflikthärddar som världssamfundet beskådat under bara det senaste årtiondet.

Inom Sveriges Kristna Råd fortsätter samtalet om fred och icke-våld. Jesus Kristus, vår Herre, är förebild och föredöme.

Krister Andersson
Ordförande

Verksamhetsberättelse för SKR/FSR 2001

Ett år av bön och arbete för fred

Inget försök att blicka tillbaka på 2001 kan gå förbi den 11 september, dagen då terrorattacken mot World Trade Center skakade om hela världen och blev orsak till så mycket av sorg, förtvivlan och rädsla. Vi som lever i en så privilegierad del av världen fick en brutal påminnelse om att också vi delar världens och människolivets sårbarhet på ett sätt som vi ibland förtränger.

Terrordådet fick djupgående konsekvenser för hela världssamhället. Det ledde till våldsamma motattacker mot terrorn. I skuggan av den 11 september skapades nya allianser. Ansvariga utpekades och USA inledde – med FN:s stöd – omfattande bombanfall mot Afghanistan och den regim som gett skydd åt al-Qaida-nätverket. Många oskyldiga civila drabbades och oro, hat och misstänksamhet växte. Muslimer och araber blev särskilt utsatta för trakasserier och hot. I skuggan av detta skeende trappades konflikten i Mellanöstern upp och världssamhällets vanmakt blev allt tydligare inför ständiga och eskalerande övergrepp och terrorattacker, som gjort att dialogen mellan parterna i slutet av året praktiskt taget tystnat.

SKR inledde och avslutade 2001 med att be för fred. En ekumenisk förbönsbudskavle för fred i Mellanöstern startade i domkyrkorna i Lund och Luleå på nyårsdagen 2001 och gick sedan från norr och söder genom landet för att avslutas i Storkyrkan i Stockholm på nyårsdagen 2002.

Under året har SKR också tagit flera tillfällen att mana till både förbön och konkreta insatser för fred och försoning. Arbetet för att stödja motkrafterna mot våld och hat har intensifierats och uppslutningen bakom kyrkornas gemensamma arbete för att ge kraft och innehåll åt FN:s och Kyrkornas Världsråds ickevåldsårtionden har blivit allt starkare. Den av SKR stiftade Icke-våldsfonden har under året inlett sitt arbete. Dialogrelationerna med framför allt muslimer i Sverige har stärkts, och insikten om nödvändigheten av en fortsatt och fördjupad dialog har lett SKR-styrelsen till att tillsätta en arbetsgrupp för att se över SKR:s interreligiösa relationer.

Under året har styrelsen också beslutat undersöka förutsättningarna för att tillsammans med Life and Peace Institute under 2003 genomföra en internationell och interreligiös konferens om förebyggande av väpnade konflikter och våld.

Det svenska EU-ordförandeskapet

Under våren 2001 var Sverige för första gången ordförande i Europeiska unionen. Detta ledde på många sätt till en ökad medvetenhet om EU-medlemskapet och en fokusering på Sveriges roll i det europeiska och globala perspektivet. Kyrkorna var engagerade på många olika sätt, i uppvaktningar och seminarier, med arrangemang i anslutning till ministermötena som hölls på olika håll i landet och i samband med det avslutande toppmötet i Göteborg.

Thord-Ove Thordson,
generalsekreterare

Trots stora ansträngningar från både regering och folkrörelser att skapa ett gott dialogklimat kom också detta toppmöte att präglas av dramatiska och våldsamma konfrontationer som under hösten följts av debatter och rättsliga efterspel.

I anslutning till EU-toppmötet genomförde SKR och Kristna fredsrörelsen en internationell konferens i Göteborg om vapenhandel.

Pilgrimstemat – ”Tillsammans på Vägen”

Pilgrimstemat ”Tillsammans på Vägen” har även 2001 genomfört mycket av SKR:s arbete och tänkande. Huvudansvaret för utveckling av pilgrimstemat har legat på sekreteraren för ekumenisk teologi, som tillsammans med den särskilda projektgrupp som är tillsatt för att utveckla temat, i december genomförde ett seminarium i Stockholm med rubriken: ”Vi är ett folk på vandring” med belysning av temat ur kyrkohistoriskt och skönlitterärt perspektiv och i relation till kyrkornas gemensamma psalm- och sångskatt. Dessutom behandlades pilgrimstankens betydelse för den enskilda människan i nuet.

Gemensam påsk

En händelse av symbolisk betydelse i gemenskapen mellan kyrkorna var att de olika kyrkliga kalendrar-nas påskdatum sammanföll under 2001. Den gemensamma tiden för påsken uppmärksammades av SKR:s presidium i ett uttalande riktat till alla församlingar i landet med uppmaning att lokalt ta vara på de möjligheter till gemenskap och utbyte som det samtidiga påskfirandet utgjorde. Samtidigt fanns många som uttryckte besvikelse över att de internationella samtalen om de kyrkliga kalendrarna inte nått längre på väg mot en överenskommelse om att fortsatt fira påsken på samma tid varje år som ett synligt tecken på kyrkans enhet.

Charta Oecumenica

Under veckan efter påsk samlade Europeiska kyrkokonferensen, CEC, och de Katolska biskopskonferensernas råd i Europa, CCEE, ett brett ekumeniskt möte i Strasbourg, European Ecumenical Encounter. Vid detta möte presenterades Charta Oecumenica i en bearbetad form som sändes med deltagarna ut till alla kyrkor i Europa som ett instrument för att utveckla och fördjupa dialog, gemenskap och gemensamt ansvarstagande. Charta Oecumenica har översatts till svenska av Sven-Bernhard Fast och getts ut av Sveriges Kristna Råd som nr 1 i SKR:s nya skriftserie.

Globalisering

Debatten om globaliseringen och dess konsekvenser har fortsatt under året. Inom SKR:s ram har rapporten ”Solidaritetsens globalisering” utarbetats, diskuterats och överlämnats till den statliga Globkom-utredningen. Rapporten publicerades under hösten som nr 2 i SKR:s skriftserie.

Ekumeniskt lärande och fördjupning av ungdomsperspektivet

Under året har en ekumenisk kurs för ungdomar genomförts under två kurshelger efter initiativ inom SKUR-nätverket (Sveriges Kristna Ungdomsrörelser). Den första kursen ägde rum i samband med SKR:s årsmöte i Uppsala. Den ekumeniska programgruppen har arbetat fristående men i dialog med SKR, och det lyckade samarbetet har inspirerat SKR att prioritera ungdomsperspektivet under 2002.

Kursen samlade ett dussintal deltagare från de lutherska, katolska och frikyrkliga familjerna. I slutet av året summerades kursen, och fortsatt arbete diskuterades – t ex hur ungdomsmedverkan i ekumeniska sammanhang kan utvidgas och fördjupas, hur de ungdomar som gått kursen kan gå vidare, och hur ett ännu bredare ekumeniskt deltagande kan uppnås.

ATT ÄRVA EN VISION

om ungdomsekumenik i Sverige

Ungdomar idag går från kyrka till kyrka. Det är oväsentligt vilken kyrka eller samfund man hamnar i, huvudsaken att det känns rätt! Gemenskapen, andligheten och engagemangsnivån. Det ska kännas rätt!

Ungdomar idag vet inte vilken kyrka de hör hemma i, de är andligt rotlösa och osäkra på sin kristna identitet och kan därför inte bidra med något i den ekumeniska rörelsen.

Det här är påstående om ungdomar idag, stämmer de?
Vad anser du?

Utgångspunkten för mig att säga något om min vision av ekumeniken i Sverige är mina ekumeniska erfarenheter och min dagliga arbetssituation med ekumeniskt samarbete i olika sammanhang. Min utgångspunkt är också frikyrkofamiljen och utifrån någon form av ungdomsperspektiv, så långt det är möjligt för mig att överblicka.

Att vara ung

När jag var tonåring och ”frikyrkoungdom” vandrade vi också runt i de olika kyrkorna i det lilla samhälle där jag växte upp. Men vi var bara på besök i de olika kyrkorna, vi visste mycket väl var vi hörde hemma och var de andra hörde hemma. Jag minns inte att jag kände efter så mycket om det kändes rätt där vi hörde hemma och inte heller ifrågasatte jag det 100 % engagemanget som krävdes av mig som ung i kyrkan. Vi ställde upp och var med på allt.

Idag vandrar ungdomar runt, känner efter, engagerar sig där det känns rätt, i sakfrågor, korta engagemang men då helhjärtat och mycket väl ekumeniskt.

Vad kommer dessa nya ekumeniska erfarenheter av kyrkovandring, byte av kyrkotillhörighet, val

av engagemang att få betyda för den ekumeniska rörelsen om ett antal år och vad kan det få betyda idag?

Ungdomar idag lever i en identitetskris – inget ovanligt, det har ungdomar gjort i alla tider, det är naturligt! Det som idag är annorlunda är att hela samhället och inte minst kyrkorna lever i någon form av identitetskris.

Vilken kyrka i Sverige har inte omstrukturerat sig, arbetat med mål och visioner? Ett identitetsarbete som har lett till profilering av det egna arbetet och försök till sammanslagning av samfund. Självklart påverkar detta också den ekumeniska rörelsen och dess identitet.

Ungdomsekumenik

För de kristna ungdomsrörelserna i Sverige finns idag ett nätverk, som förkortas SKUR. Nätverket för Sveriges kristna ungdomsrörelser. SKUR nätverket är löst sammansatt och en ekumenisk mötesplats som i dagsläget inte prioriteras av våra ungdomsförbund/rörelser. Jag är av den uppfattningen att detta beror på en identitetskris också inom ungdomsrörelserna idag. Med minskade medlemsiffror, minskade resurser skapas en negativ spiral och en osäkerhet inför framtiden, där

det är väldigt lätt att förledas att tro att det går att vända trenden genom att värna om sitt eget. Det finns inte ork eller engagemang för ekumeniskt samarbete.

I SKUR nätverket finns det dock två positiva framtidsfrön som kan växa och bli betydelsefulla för ungdomsekumeniken. Det ena är den ekumeniska utbildningen för unga som startades under år 2001 och har gett en grupp ungdomar erfarenheter och kunskaper om ekumenik. Utbildningen är också en markering att mötesplatser och utbildning i ekumenik för ungdomar är viktigt och behövs för framtiden.

Vi hoppas också att vi kristna ungdomsrörelser i Sverige med hjälp av SKR ska bli medlem i EYCE, för att ge ungdomar en chans till en ekumenisk mötesplats i Europa. Detta kan också berika ungdomsrörelserna i Sverige.

Insikter som anger riktning

Min vision av ekumeniken i Sverige är ingen färdig och heltäckande vision men några insikter har hjälpt mig och angett riktning i mitt arbete.

- **Insikten om att vi måste lämna känslan av att ge upp – för känslan av att ta emot och ge vidare i ekumeniken.**

Jag har uppfattat att det finns en känsla av att det är så mycket vi måste ge upp av vårt eget när vi ska arbeta ekumeniskt, arbetet blir uddlöst och det är inte fruktbart att alltid arbeta med den minsta gemensamma nämnaren. För mig är det en falsk känsla av att vi måste ge upp så mycket. Låt oss istället överbevisas av den rikedom som finns i alla de lokalekumeniska arbeten som fungerar och är trovärdiga i vårt land. Jag har själv arbetet 5 år som ekumeniskt anställd skolpastor. Då med 36 församlingar, frikyrkoförsamlingar och Svenska kyrkans församlingar som arbetsgivare. Jag vet hur man blir bemött i skolan och i samhället med den ekumeniska samlingen av kyrkor i ryggen.

Att arbeta ekumeniskt tillför något även i det egna sammanhanget. Det finns ett mervärde, en rikedom i kyrkorna tillsammans som vi inte får uppleva på annat sätt än i sann ekumenisk anda.

- **Insikten om att vi inte kan ge en vision i arv men väl ett förhållningssätt**

Vi måste inse att man, enligt min mening, inte kan arva en vision. I mitt ungdomssammanhang lever vi med en ärvd vision, en 10 år gammal avsiktsförklaring. Ingen av de som födde visionen finns kvar. En vision som handlar om att tre ungdomsförbund ska gå samman och bilda ett nytt ungdomsförbund i ett gemensamt samfund.

Den ärvda visionen är en tung ryggsäck som just nu riskar att bli kvarlämnad vid nästa vägkrök. Ungdomarna i de tre styrelserna idag vill inte arva den visionen. Bra eller dåligt, framåt eller bakåt i ekumeniskt hänseende är omöjligt att säga idag.

Det man däremot kan arva är ett förhållningssätt av en öppen ekumenisk hållning, en vilja att lära känna, förstå och respektera andra. Den hållningen kan vi ge i arv! Personligen känner jag att det är möjligt att fostra och ge i arv en sådan hållning till ungdomar om de kan se och lära av oss som goda förebilder.

Ungdomar har redan idag unika möjligheter att med sina nya erfarenheter och sin ekumeniska fostran föda nya visioner! Vi behöver skapa en god jordmån så att även små frön kan få växa, en jordmån av öppenhet, intresse och resurser för framtiden tillsammans!

*Elaine Lindblom
förbundssekreterare SBUF*

Ekumeniska kyrkoledardagar

För femte gången i rad anordnades i oktober ekumeniska kyrkoledardagar på Stjärnholms stiftsgård, den här gången med temat ”Var inte rädd, det finns inget hemligt tecken”. Dagarna leddes av konstnären Eva Spångberg och förre missionsföreståndaren Bertil Johansson.

Regeringens råd för kontakt med trossamfunden

Som en konsekvens av förändrade relationer mellan staten och trossamfunden har kulturministern under året inbjudit företrädare för trossamfunden till ett nyinrättat råd för kontakt med trossamfunden. SKR har nominerat de åtta företrädarna i detta råd för de kristna kyrkorna. Rådet har mötts två gånger för samråd kring aktuella samhällsfrågor.

Nya Ekumeniska centret

När det nybildade Sveriges Kristna Råd i början av 1994 etablerade sitt kansli skapades det första Ekumeniska centret i centrala Stockholm där ett tiotal ekumeniska organisationer samlades.

Ett viktigt nytt steg för svensk ekumenik togs 2001 då Ekumeniska centret flyttade till nya lokaler i Sundbyberg. Flytten var föranledd av ekonomisk nödvändighet men detta tvång öppnade för en kreativ process, där till slut praktiskt taget samtliga organisationer som levde tillsammans i det gamla Ekumeniska centret flyttade med till Sundbyberg. Dessutom anslöt sig Svenska Baptistsamfundet och

Representanter för de olika organisationerna i Ekumeniska centret vid invigningen i augusti.

Metodistkyrkan och deras två ungdomsförbund samt ytterligare ett par organisationer för att tillsammans bygga upp det nya Ekumeniska centret. Även Stockholms katolska stift och Svenska kyrkan har placerat var sin ekumenisk handläggare i Ekumeniska centret för samordning av ekumeniska relationer.

Inflyttningen skedde på försommaren och en stor invigningsfest hölls i slutet av augusti. De nya lokalerna utgör en viktig manifestation av kyrkornas vilja till enhet och gemensamt ansvarstagande och skapar förutsättningar för en effektivare samverkan och samordning av gemensamma insatser.

Utvärdering av SKR och dess arbetsformer

Under senhösten inleddes arbetet med en utvärdering av SKR, dess uppbyggnad och arbetsformer som kommer att präglade det kommande året då SKR firar 10-årsjubileum. Startskott för utvärderingen blev seminariet ”Tillsammans på Vägen – hur långt har vi kommit?” med medverkan av bl a SKR-styrelsens första ordförande Birgit Karlsson, metropoliten Johannes av Nicaea (tidigare ärkebiskop i Finlands ortodoxa kyrka) samt generalsekreterarna i tre andra nationella ekumeniska råd: David Gill från Australien, David Goodbourn från Storbritannien och Irland och Ørnulf Steen från Norge. Detta seminarium bildar utgångspunkt för den fortsatta utvärderingsprocessen.

Uppbyggnad och beslutsorgan

Medlemmar och observatörer

Antalet medlemmar och observatörer i SKR har under året varit oförändrat: 25 medlemskyrkor och tre observatörer, indelade i fyra kyrkofamiljer:

Den lutherska kyrkofamiljen

Svenska kyrkan med Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen
Estniska evangelisk-lutherska kyrkan
Lettiska evangelisk-lutherska kyrkan
Ungerska protestantiska kyrkan

Den frikyrkliga kyrkofamiljen

Franska reformerta kyrkan
Frälsningsarmén
Metodistkyrkan
Svenska Alliansmissionen
Svenska Baptistsamfundet
Svenska Frälsningsarmén
Svenska Missionsförbundet
Nybygget - kristen samverkan (observatör)
Pingströrelsen (observatör)
Sjundedags Adventistsamfundet (observatör)

Den katolska kyrkofamiljen

Stockholms katolska stift

Den ortodoxa/österländska kyrkofamiljen

Armeniska apostoliska kyrkan
Bulgariska ortodoxa kyrkan
Estniska ortodoxa kyrkan
Etiopiska ortodoxa kyrkan
Finska ortodoxa kyrkan
Hl. Sergij ryska ortodoxa församling
Koptiska ortodoxa kyrkan
Makedoniska ortodoxa kyrkan
Rumänska ortodoxa kyrkan
Ryska ortodoxa kyrkan – Kristi förklarings ortodoxa kyrka
Serbiska ortodoxa kyrkan
Syrisk-ortodoxa kyrkan
Österns assyriska kyrka

Årsmötet

Rådsförsamlingen är SKR:s högsta beslutande organ. I rådsförsamlingen är alla medlemskyrkor representerade i förhållande till sin storlek.

Rådsförsamlingen har under året samlats en gång, till ett breddat årsmöte i Uppsala 27-29 april med temat "Kristet otaktsmöte – En Emmausvandring i tiden". Årsmötet var utvidgat med en dag, med flera deltagare än vanligt (inte minst ungdomar) och med flera öppna programpunkter i form av seminarier, bibelsamtal och en liten pilgrimsvandring. Årsmötet samarrangerades med Uppsala Kristna Råd. Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd höll sitt årsmöte inom ramen för SKR:s.

Huvuddelen av årsmötet hölls i Lötenkyrkan, som är en samarbetskyrka mellan Svenska kyrkan och EFS. Mötet inleddes med en ekumenisk utbildning för ungdomar och samlings för de olika kyrkofamiljerna.

I ett första temablock talade och samtalande Jörgen Straarup, Eva Cronsioe och Torsten Källemark under ärkebiskop KG Hammars ledning om temat "Vad har hänt?" Det andra temablocket – "Mötet som förvandlar" – bestod av en rad olika seminarier, bl a kring pilgrimstemat och de kristnas synliga oenighet. Det tredje blocket "Brinnande hjärtan – om att bejaka otakten" utgjordes av en kortare pilgrimsvandring med olika inslag som de ungdomskursen svarade för.

Tillsammans med församlingarna i Uppsala hölls gudstjänster i Lötenkyrkan, Domkyrkan, S:t Lars' katolska kyrka och Missionskyrkan med pilgrimstanken och Emmaus-vandringen som tema. I Missionskyrkans krypta firades även en ortodox liturgi.

På lördagskvällen hölls en stor festkväll på Göteborgs nation med medverkan av sångare och musiker, författaren Elsie Johansson med flera.

Förhandlingsdelen koncentrerades till ett minimum. Årsmötet gav styrelsen ansvarsfrihet för år 2000 och fastställde ett nytt underlag för beräkning av medlemsavgifter fr o m 2002. Ett riktningsgivande samtal fördes om handlingsplan och budget för 2002 som styrelsen fick uppdraget att utforma och fastställa.

Styrelsen och dess organ

Efter sex fyllnadsval vid årsmötet i Uppsala har styrelsen haft följande sammansättning:

	Ordinarie ledamöter	Ersättare
Frikyrkofamiljen:	Krister Andersson Per-Magnus Selinder (efter Thomas Nilsson) Sven Lindström Ulla Sköldh Jonsson Eskil Albertsson	Kerstin Enlund Jean Luc Martin Sven-Gunnar Lidén Leif Tullhage Anders Östman
Katolska kyrkofamiljen:	William Kenney Henrik Roelvink	Åke Göransson Elisabeth Carelli
Lutherska kyrkofamiljen:	KG Hammar Curt Forsbring Birgith Wiklund Molberg Jenny Sjögren Solweig Lindström Bertil Johansson	Sven-Bernhard Fast (efter Hans S A Engdahl) Anna Lundblad Mårtensson Christina Hjertén Sofia Robertsson (efter David Sundén) Ieva Graufelde Lena Åström
Ortodoxa och österländska kyrkofamiljen:	Dositej Motika Simon Bar Sawme (tid. Özdemir) (efter Benyamin Dioskoros)	Mihai Radu (efter Mikael Sundkvist) Tekola Worku (efter William Yakob)

Adjungeringar m m

Styrelsen har under året fortsatt erbjuda alla medlemskyrkor och observatörer som inte har egna företrädare i styrelsen att låta sig adjungeras till styrelsens sammanträden. Denna rätt har utnyttjats av Bulgariska ortodoxa kyrkan, Nybygget – kristen samverkan, Sjundedags Adventistsamfundet. Sveriges Frikyrkosamråds ordförande Rolf Nordström har också adjungerats till styrelsen.

Eskil Albertsson, missionsföreståndare i Svenska Alliansmissionen, och Bertil Johansson, missionsföreståndare i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen, har båda lämnat sina uppgifter efter årsmötet och under hösten lämnat sina platser i SKR:s styrelse. I avvaktan på fyllnadsval har styrelsen adjungerat deras efterträdare Anders Bengtsson respektive Anders Sjöberg till styrelsen.

Styrelsen har under 2001 haft sex sammanträden, varav ett tvådagarssammanträde i Birgittasystrarnas gästhem i Djursholm och ett per capsulam.

Presidium

Presidiet består av Krister Andersson, Svenska Missionsförbundet, KG Hammar, Svenska kyrkan/EFS, William Kenney, Stockholms katolska stift och Dositej Motika, Serbiska ortodoxa kyrkan. Vid årsmötet avgick biskop Dositej som ordförande och ersattes av missionsföreståndare Krister Andersson.

Presidiet har under 2001 haft fem sammanträden.

Arbetsutskott

Vid inledningen av året hade arbetsutskottet följande sammansättning:

Ordinarie ledamöter	Ersättare
Kerstin Enlund, ordförande	Ulla Sköldh Jonsson
Sven-Bernhard Fast	Bertil Johansson
Mikael Sundkvist	William Yakob
Henrik Roelvink	Åke Göransson

Vid styrelsens konstituerande sammanträde ersattes Mikael Sundkvist som den ortodoxa kyrkofamiljens företrädare av Mihai Radu. Samtidigt avgick Bertil Johansson och William Yakob som ersättare och ersattes av Solveig Lindström respektive Tekola Worku.

Arbetsutskottet har under året haft 5 sammanträden.

Sveriges Frikyrkosamråd – frikyrkofamiljen inom SKR

Styrelsen för FSR har under året haft följande sammansättning:

	Ordinarie	Suppleant
Adventistsamfundet	Per Bolling (fr o m 29/8 Björn Ottesen)	Claes Lundström (fr o m 29/8 Per Bolling)
Franska reformerta kyrkan	Jean Luc Martin	Isabelle Ekström
Frälsningsarmén	Rolf Roos	Gunnar Nilsson
Metodistkyrkan	Ulla Sköldh Jonsson	Hans Växby
Nybygget - kristen samverkan	Rolf Nordström	Per Karlsson
Pingströrelsen	Sten-Gunnar Hedin	Leon Lindberg
Svenska Alliansmissionen	Roger Stenzelius	Anders Ekstedt
	Eskil Albertsson (fr o m 1/8 Anders Bengtsson)	Hans Andersson (fr o m 1/8 Lars Hult)
Svenska Baptistsamfundet	Sven-Gunnar Lidén	Sven Lindström
Svenska Frälsningsarmén	Leif Johansson	Ingegerd Kindell-Hellman
Svenska Missionsförbundet	Krister Andersson	Pär Sandstedt
	Christina Molin	–

Presidiet utgjordes fram till årsmötet 3 maj av Rolf Nordström, ordf., Sten-Gunnar Hedin och Sven-Gunnar Lidén. Efter årsmötet: Rolf Nordström, ordf., Sven-Gunnar Lidén, vice ordf., och Roger Stenzelius.

Styrelsen har under året haft fyra sammanträden varav ett per capsulam. Presidiet har haft fyra sammanträden. Alla löpande frågor förutom några reglerade undantag handläggs av presidiet för att styrelsen skall få tid för principiella och informerande samtal.

Könsfördelning bland förtroendevalda och i kansliet

Det totala antalet ledamöter och ersättare i SKR:s rådsförsamling var vid årsskiftet 2001/02 118. Av dessa var 39 kvinnor (33 %) och 79 män (67 %). 2000 var andelen kvinnor 31 % och män 69 %.

De fyllnadsval som skett till styrelsen har inneburit att könsfördelningen är näst intill balanserad bland ersättarna. En stor majoritet av de ordinarie ledamöterna (73 %) är dock fortfarande män.

Könsfördelningen bland de förtroendevalda i Sveriges Frikyrkosamråd är mycket ojämn. Endast en kvinna återfinns bland de ordinarie ledamöterna i styrelsen och ingen kvinna finns med i presidiet.

Inom kansliet har de personalförändringar som ägt rum under året lett till en ökad jämvikt i könsfördelningen. Följande gäller vid årsskiftet 2001/2002 (inom parentes anges motsvarande siffror vid årsskiftet 2000/2001):

Förtroendevalda	Kvinnor	Män		Kvinnor	Män
			FSR:s styrelse		
			ledamöter	1 (2)	11 (10)
			ersättare	2 (2)	9 (9)
			FSR:s presidium		
			ledamöter	0 (0)	3 (3)
			Anställda i det gemensamma kansliet		
			kärnan	5 (3)	4 (6)
			övriga SKR-anställda	3 (3)	5 (3)
			FSR-anställda	2 (1)	2 (2)
			totalt	10 (7)	11 (11)
SKR:s rådsförsamling					
ledamöter	21 (19)	41 (46)			
ersättare	18 (19)	38 (38)			
SKR:s styrelsen					
ledamöter	4 (4)	11 (11)			
ersättare	7 (6)	8 (9)			
presidium	0 (0)	4 (4)			
SKR:s arbetsutskott					
ledamöter	1 (1)	3 (3)			
ersättare	2 (1)	2 (3)			

Charta Oecumenica

Söndagen efter påsk 2001 överlämnade KEK (Konferensen för Europeiska Kyrkor) och CCEE (De Europeiska Biskopskonferensernas Råd) dokumentet Charta Oecumenica till de europeiska kyrkorna vid en högtidsgudstjänst i Strasbourg.

Charta Oecumenica har växt fram genom en bred process inom kyrkorna i hela Europa. Det är det första i sitt slag, gemensamt för katoliker, ortodoxa, anglikaner, gammalkatoliker, lutheraner och reformerta. Man ska akta sig för att tala om historiska ögonblick. Men i detta fall kan det trots allt vara befogat.

I dokumentet står det att det är formad "för att främja en ekumenisk kultur av dialog och samarbete på alla nivåer av kyrkolivet, och för att ge gemensamma kriterier för hur detta bör ske".

På tolv olika områden drar Charta Oecumenica upp riktlinjerna för hur samarbetet mellan kyrkorna ska kunna växa. Det gäller bland annat att be och handla tillsammans, dialog mellan kyrkor och med andra religioner och att delta i det fortsatta formandet av Europa.

Charta Oecumenica har översatts till svenska av Sven-Bernhard Fast.

Översättningen har godkänts av SKR:s styrelse, som också beslutat anta Charta Oecumenica som arbetsdokument för SKR. Samtidigt har kyrkorna i Sverige rekommenderats att på motsvarande sätt anta Charta Oecumenica som arbetsdokument. Tanken med Charta Oecumenica är att den ska användas som ett redskap för samtal. Den är inget färdigt dokument utan kan ständigt förändras och förbättras på den väg kyrkorna vandrar tillsammans.

Den svenska översättningen har publicerats som nummer ett i SKR:s skriftserie.

på sid. 25 & 42 finns några röster från de fyra kyrkofamiljerna om Charta Oecumenica

PERSONAL OCH KANSLI

Följande personer har varit anställda av SKR under 2001 eller delar därav:

Kärnan

Thord-Ove Thordson, generalsekreterare
Lennart Molin, direktor för sociaetik och ekumenisk diakoni
Catharina Segerbank, direktor för ekumenisk teologi
Tord Ström, sekreterare för mission och evangelisation samt frikyrklig samordnare (avgick med pension 30/4)
Marianne Andréas, frikyrklig samordnare (halvtid, fr o m 1/3)
Michael Ellnemyr, ortodox samordnare (halvtid, t o m 29/2)
Mikael Sundkvist, ortodox samordnare (halvtid fr o m 1/2)
Lennart Henriksson, projektsekreterare (halvtid, t o m 30/4)
Helena Wangefelt Ström, projektsekreterare (halvtid, fr o m 15/3)
Carl-Johan Friman, informationssekreterare (halvtid, föräldraledig fr o m 1/9)
Fredrik Wallstedt, vik. Informationssekreterare (halvtid, fr o m 1/9)
Sabine Lindqvist, administrativ sekreterare (t o m 30/4)
Hillevi Törnkvist, kansli- och ekonomiansvarig (fr o m 1/5)
Monica Norén, assistent (deltid)

Sabine Lindqvist

Hillevi Törnkvist

Monica Norén

Program

Ragnar Asserhed, konsulent för Kyrkan i kriminalvården
Monica Norén, assistent för Kyrkan i kriminalvården (deltid)

Projekt

Lennart Henriksson, projektanställd för Jubel 2000 (deltid med successiv avtrappning under första kvartalet)
Margareta Ingelstam, projektanställd för freds- och ickevåldsfrågor
Lennart Renöfalt, projektanställd för samarbetsprojekt med Kyrkornas Världsråd om Globalisation and Debt (halvtid) samt för Jubel 2000 (32 %)

Stellan Ek

Margit Näldesjö

Gemensamma administrativa funktioner

För gemensamma funktioner inom Ekumeniska centret har följande personer varit anställda av SKR under 2001:

Kjell Antonsson, vaktmästare (fr o m 17/12)
Stellan Ek, vaktmästare
Siw Engelbertsson, receptionist och telefonist (tjänstledig, slutade 31/3)
Oscar Kindbom, dataansvarig (halvtid, heltid fr o m 1/4)
Margit Näldesjö, receptionist och telefonist (60 %)
Jenny Sturmhöwel, visstidsanställd receptionist och telefonist (40 %, fr o m 8/2)

Jenny Sturmhöwel

Sveriges Frikyrkosamråd, FSR

FSR:s kansli har letts av Tord Ström, generalsekreterare t o m 30 april, anställd av SKR.

I mars tillträdde Marianne Andréas på halvtid tjänsten som frikyrklig samordnare och sekreterare i Sveriges Frikyrkosamråd. I september utökade FSR Marianne Andréas' tjänst med ytterligare en halvtid, varav 20 % för samordningsarbete och 30 % för andlig vård i öppen vård.

Följande personer har varit anställda av FSR under året:

Marianne Andréas , frikyrklig samordnare och handläggare för andlig vård i öppen vård (halvtid, fr.o.m. 1/9)

Rune Forsbeck , konsult för andlig vård i hälso- och sjukvården

Stefan Andersson , handläggare (halvtid), projektanställd för evangelisation och församlingsutveckling (halvtid t o m 28/2), visstidsanställd på 30 % av heltid för skolfrågor (fr o m 1/11)

Hillevi Törnkvist , assistent och ekonomiansvarig (t o m 30/4)

Monica Ericsson , assistent (75 %, fr o m 13/8)

Monica Ericsson

Samordnat kansli

I det nya Ekumeniska centret är Sveriges Frikyrkosamråds och Sveriges Kristna Råds kanslier helt integrerade i ett gemensamt kansli. Inom detta kansli har kontorsutrymme också upplåtits för Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd samt för en ekumenisk handläggare vardera från Stockholms katolska stift och Svenska kyrkan.

Samarbete med andra

Nationellt

Dialogen med judar och muslimer har under året fortsatt i **Dialoggruppen judar – kristna – muslimer**, där SKR utser de kristna ledamöterna. Dialoggruppens verksamhet redovisas på sid. ...

Samtalen mellan kyrkorna och de fackliga centralorganisationerna har fortsatt utvecklas inom ramen för den gemensamma **Arbetsgruppen kyrka – arbetsliv**. Arbetsgruppens verksamhet redovisas på sid. 33

Samverkan med **Svenska Missionsrådet, SMR**, har under året fortsatt fördjupas. Ett principförslag om utvidgad samverkan mellan SKR och SMR har godkänts, en gemensam samtalsdelegation inrättats och beslut fattats om ett gemensamt projekt för mission / evangelisation, jmf sid. 23

Hela Människan har i nya Ekumeniska centret blivit SKR:s närmaste granne med det gemensamma projektet Kyrkornas EU-kontor på gränsen mellan våra två organisationer. Samverkan med Hela Människan har fortsatt bl a inom nätverket för ekumenisk diakoni, i arrangemangen kring 7:e Europa-konferensen om social ekonomi i juni 2001 och i genomförandet av det ekumeniska Diakoniforum i Stockholm i oktober. Det gemensamma projektet Kyrkornas EU-kontor har permanentats fr o m 2002 i form av en förening med SKR och Hela Människan som huvudmän. I beslutet om denna förändring innefattas också att de två huvudmännens styrelser i fortsättningen ska mötas tillsammans en gång vartannat år, vilket ger möjlighet till fördjupat samråd också i andra gemensamma frågor.

Tillsammans med **Kristna freds rörelsen** har flera gemensamma konferenser och seminarier anordnats under året, bl a i vapenhandelsfrågor. Samarbetet har fortsatt kring opinionsbildning, remissarbete och det gemensamma projektet Församlingar för fred.

Samarbetet med **Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd, SEK**, har fortsatt, främst inom det ekumeniska nätverket för genderfrågor.

Med **Svenska Bibelsällskapet, SBS**, har fortsatt samverkan ägt rum kring den lokala och regionala ekumeniken och Musikbibelprojektet.

Sveriges Kristna Råd är huvudman för **Kyrkornas u-fond**. Styrelsen har under året haft en överläggning med Kyrkornas u-fond genom besök av ordföranden Gunnar Weman och Lars-Olof Hellgren.

SKR är också huvudman för **Stiftelsen Nathan Söderbloms Minnesfond** och har under året beslutat om ansvarsfrihet för dess styrelse för verksamhetsåret 2000.

SKR har även under 2000 varit aktiv medlem i **Jubelkampanjen**, som under året omformats till **Nätverk Jubel Sverige**, liksom i organisationen **Rättvisemärkt!** som har en ideell och en affärsdrivande del.

Samarbete och samråd har också skett med många andra organisationer inom och utom den kyrkliga sfären, bl a de kristna biståndsorganen, de kristna studieförbunden, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, Svenska kyrkans miljövärn m fl.

Norden

SKR kvarstår som observatör i **Nordiska ekumeniska rådet, NER**, och har samverkat med NER i flera konsultationer, bl a i genomförandet av en nordisk ekumenisk sekreterarsamling i Djursholm i april och i planering inför en nordisk lokalekumenisk konferens hösten 2002. I anslutning till en pågående förändringsprocess inom Nordiska ekumeniska rådet har SKR:s styrelse haft flera samtal om nordisk ekumenik och de olika ekumeniska organens roll. SKR deltog genom generalsekreteraren i NERs årsmöte i augusti i Magleås, Danmark, då vissa riktningsgivande beslut fattades om Nordiska ekumeniska rådets framtid.

Samarbetsrelationerna och informationsutbytet mellan **de nationella ekumeniska råden i Norden** har stärkts genom konsultationer och generalsekreterarmöten, i huvudsak i samband med andra nordiska arrangemang.

Nordiska ekumeniska rådet har under året lämnat sin roll som samordnare i Norden för det drygt tioåriga samarbetet i **Norden-FOCCISA-samarbetet** mellan kyrkorna i Norden och de nationella ekumeniska organen i elva länder i södra Afrika. Avsikten var att de nationella råden även i Norden skulle bli bas för detta samarbete. SKR:s styrelse har bejakat att ta huvudansvaret i Sverige för samordning av detta arbete utifrån den givna förutsättningen att Norges Kristne Råd kommer att bära det administrativa ansvaret för det nordiska engagemanget.

För att skapa tydlighet i relationer och ansvarsförhållanden kring detta och ev. andra samarbetsprojekt har SKR-styrelsen tagit initiativ till att skapa en fastare form för samverkan med de övriga nationella ekumeniska råden i Norden. Ett förslag till en enkel nätverkskonstruktion har beretts för ställningstagande under 2002.

Europa

Sveriges Kristna Råd är associerad organisation till **Europeiska kyrkokonferensen, CEC**, och dess Kommission för kyrka – samhälle. Kyrkornas gemensamma aktiviteter i samband med Sveriges ordförandeskap i EU planerades och genomfördes i nära samverkan med CEC. Generalsekreteraren deltog i april i den årliga konsultationen med CEC och de nationella ekumeniska råden i Europa, som detta år hölls i Prag. Direktorn för socialetik och ekumenisk diakoni deltog i årsmötet med Kommissionen för kyrka – samhälle på Kreta i maj.

SKR har nominerat Michael Ellnemyr att ingå som nordisk ortodox resursperson i den norska nationalkommittén för CECs generalförsamling som äger rum i Trondheim sommaren 2003.

Avsaknaden av relationer mellan de kristna ungdomsorganisationerna i Sverige och den internationella ekumeniska ungdomsrörelsen blev tydlig under året bl a genom att Sverige var i stort sett det enda land i Europa som inte hade ungdomsdeltagare i det stora europeiska ekumeniska mötet i Strasbourg

efter påsk. Diskussioner pågår inom det ekumeniska nätverket Sveriges Kristna Ungdomsrörelser om att återuppta de svenska relationerna till **Ecumenical Youth Council of Europe, EYCE**. I avvaktan på detta har SKR fortsatt fungera som informationskanal mellan EYCE och ungdomsförbunden.

Sveriges Kristna Råd är medlem i **Churches' Commission for Migrants in Europe, CCME**, och har upprätthållit kontakterna främst via det ekumeniska nätverket för invandrings- och integrationsfrågor. SKR har även detta år haft möjligheten att kanalisera vissa rikskollektmedel för arbete mot rasism och främlingsfientlighet från Svenska kyrkan till både CCME och Kyrkornas Världsråd.

Globalt

Sveriges Kristna Råd är huvudman för det internationella **Liv- & Fred-institutet** med säte i Uppsala.

Ordförande i institutets styrelse är Biörn Fjärstedt och den andre svenske representanten är Lennart Renöfält. Rådet är associerat också till **Kyrkornas världsråd, WCC**, med kontinuerliga samarbetskontakter. Lennart Renöfält har för fjärde året i rad varit projektanställd på halvtid i ett samarbetsprojekt med WCC, "Globalisation and Debt".

Ekumenisk delegationsresa till Burma

Sveriges Kristna Råd och Svenska Missionsrådet startade i samarbete med Diakonia planeringen för en Burmadelegation under 2000. Delegationsresan genomfördes 11-21 februari med en grupp bestående av 12 personer från olika kyrkor, kyrkliga biståndsorgan och SIDA. Magnus Stenberg från Diakonia gjorde tillsammans med Lennart Molin en stor insats i planeringen och genomförandet av resan.

Delegationen besökte bl a flyktingläger i Thailand och hade dessutom möjlighet att i mindre grupper resa ut från Rangoon för att besöka lokala kyrkor och ekumeniska organisationer. Delegationens erfarenheter har bl a kunnat tillvaratas i arbetet inom den nybildade Svenska Burmakommittén, där Lennart Molin ingår i styrelsen. En särskild rapport från delegationsresan har utarbetats. Möjligheterna utreds att genomföra ett ekumeniskt returbesök från Burma till Sverige.

Ekumenisk teologi

Catharina Segerbank har under året varit ansvarig för kärnområdet, sedan december med tjänstetiteln "direktor för ekumenisk teologi". Två arbetsgrupper har varit i funktion under 2001:

Arbetsgruppen för medlemskap, tro och dop har främst arbetat med att formulera konkreta råd och rekommendationer i kyrkotillhörighets- och medlemskapsfrågor, avsedda för de lokala ekumeniska råden. Gruppen planerar att framställa en skrift om kyrkornas och samfundens olika självförståelse med konkreta råd, som gruppen står bakom.

Bilaterala dialoggruppen fortsätter sitt arbete med kartläggning av medlemskyrkornas dialogarbete i en nationell kontext. En metoddiskussion pågår om den slutliga produkten och receptionsproblematiken.

SKR har under året fortsatt att tillsammans med Svenska Bibelsällskapet verka för ekumenisk bearbetning av frågor om bibelsyn och bibelbruk. En viktig del har varit Musikbibelprojektet, som verkar för att delar av den nya bibelöversättningen tonsätts för att kunna framföras av körer och musiker i ekumeniska sammanhang. Under året har intresset för nya kompositioner främst riktats mot att försöka hitta kvinnliga tonsättare. Arbetsgruppen har fått in över 200 tonsättningar för bearbetning. I Musikbibelprojektet ingår även ett hip-hop-projekt riktat till ungdomar, ett oratorium och ett musikalprojekt.

Catharina Segerbank

Gudstjänstarbete

Huvudansvaret för det gemensamma gudstjänstlivet på det gamla Ekumeniska centret i Stockholm låg hos SKR:s sekreterare för ekumenisk teologi. Varje tisdagsmorgon samlades personal från de olika organisationerna till gemensam morgonbön. I det nya utvidgade Ekumeniska centret har en gudstjänstgrupp inrättats med representanter från centrets olika organisationer och med Catharina Segerbank som ordförande. Gruppen arbetar för att det ska finnas möjlighet att samlas till bön i husets kapell varje vardag. Vid kyrkoårets högtider och vid speciella händelser anordnas ytterligare gudstjänst-tillfällen för personal och besökare. Så anordnades t.ex. en gudstjänst i samband med Ekumeniska centrets invigning och en adventsgudstjänst tillsammans med Sundbybergs Kristna Råd.

Det årliga häftet för Kyrkornas bönevecka har mött ökad efterfrågan. Östermalms kristna råd har tillsammans med direktorn för ekumenisk teologi bearbetat det internationella materialet och utarbetat häftet för böneveckan 2002 under rubriken: "Ty hos dig är livets källa" (Ps 36:6-10).

Jubel 2000-kampanjen har noterat behovet av nytt gudstjänstmaterial kring rättvisa och försoning. En särskild gudstjänstgrupp har därför tillsatts för att skapa ett nytt gudstjänstmaterial som även tar upp freds- och miljöfrågor. Gruppen har under det gångna året sammanställt gudstjänstordningar, psalmförslag samt meditationer och böner på ovannämnda tema.

Frågan om ett ekumeniskt psalmbokstillägg väcktes under år 2000. SKR inbjöd därför till ett psalmboksseminarium på Teologiska högskolan i Stockholm tillsammans med AF-stiftelsen Psalm och sång. Seminariet resulterade bl.a. i bildandet av ett SKR-relaterat nätverk för psalm och sång.

Religionsteologi och religionsdialog

Catharina Segerbank har varit kansliets kontaktperson med det ekumeniska nätverket för kristen religionsteologi. Inför hösten 2001 valdes hon även in som en av de kristna representanterna i Dialoggruppen judar-kristna-muslimar, där hon utsetts till sekreterare.

Övrigt

En viktig uppgift inom kärnområdet ekumenisk teologi är att skapa mötesplatser för angelägna teologiska frågor. Under året som gått har SKR:s medlemskyrkor och observatörer inbjudits till samtal kring olika kyrkor och samfunds kyrkoböcker samt kring förslagen till Evangeliebok och bönbok för Svenska kyrkan, Hjärtats samtal.

Direktorn för detta kärnområde har också ett huvudansvar för att stimulera en kontinuerlig utbildning i ekumenik - i olika former och på olika nivåer. Varje år deltar direktorn vid de fria teologiska högskolornas vecka i ekumenikutbildning. Direktorn har också medverkat i den ungdomskurs i ekumenik som organiserats under året.

I juni deltog Catharina Segerbank i de evangeliska kyrkodagarna i Frankfurt.

Mission och evangelisation

Ansvarig för kärnområdet mission och evangelisation var till slutet av april Tord Ström. Efter hans pensionering vakanssattes tjänsten tillfälligt i avvaktan på resultat av de samtal som inletts med Svenska Missionsrådet om en fördjupad samverkan kring kärnområdet mission och evangelisation. Dessa samtal har under året intensifierats, en gemensam samtalsdelegation har inrättats och beslut har fattats om ett gemensamt treårigt projekt kring mission/evangelisation, "Ett uppdrag", som startar under 2002.

Projektets mål är att utveckla en bas för ett framtida integrerat ekumeniskt arbete med missions- och evangelisationsfrågor, där SKR:s och SMRs olika kontaktnät, erfarenheter och kompetenser kan komplettera varandra i en gemensam helhet.

Tord Ström

Huvudinnehållet i projektet är

- Missionsteologiskt arbete med gemensam reflektion kring mission/evangelisation för att utveckla en ekumenisk förståelse av missionsuppdraget med särskild vikt vid följande teman:
  - innebörden och användningen av begreppen mission och evangelisation
  - gemensamt vittnesbörd och proselytism
  - mission, kultur, kön och klass
  - ledarskap, organisationsutveckling och teologi
  - omvärldsanalys
  - religionsmöte
- Kontakt med aktuell missiologisk forskning
- Stöd till utveckling av gemensamt vittnesbörd genom erfarenhetsutbyte, nätverksbyggande och seminarier.

SKR och SMR bidrar med var sin halvtidstjänst till projektet. Denna insats utgör under projektperioden SKR:s huvudinsats inom kärnområdet. SKR har anställt Karin Sarja för denna uppgift från sommaren 2002.

Socialetik och ekumenisk diakoni

Lennart Molin har under året varit ansvarig för kärnområdet, sedan december med tjänstetiteln ”direktor för socialetik och ekumenisk diakoni”.

Det svenska ordförandeskapet i EU påverkade kärnområdet socialetik och ekumenisk diakoni under första delen av året. Uppvaktningen hos biträdande statsministern Lena Hjelm-Wallén i slutet av år 2000 följdes upp med ytterligare kontakter med statsrådsberedningen inför det avslutande EU-mötet i Göteborg i juni. Syftet var att få regeringen att öppna för möjligheterna till dialog med olika alternativrörelser före och under mötesdagarna i Göteborg.

Direktorn har deltagit i referensgrupper på Miljödepartementet där frågor om hållbar utveckling har varit aktuella. I april inbjöds till ett seminarium om utvidgningen av EU med medverkan av Lars Nilsson från EU-avdelningen på Utrikesdepartementet.

Nätverket för ekumenisk diakoni anordnade ett eget förmöte till den 7:e Europakonferensen om social ekonomi i Gävle i juni och bidrog även till att få representanter från kyrkorna att delta i konferensen. Nätverket har under året diskuterat kyrkornas roll i den sociala ekonomin.

I anslutning till EU-mötet i Göteborg inbjöd SKR i samarbete med Kristna Fredsrörelsen till en kyrkoledarkonferens om vapenhandel. Nästan trettio deltagare representerade ett stort antal kyrkor och ekumeniska organisationer.

En av de frågor som kyrkorna betonade inför EU-ordförandeskapet var Europas relation till de fattiga länderna. SKR har framför allt fått möjlighet att driva den frågan genom kontakter med den svenska Globalkom-utredningen som på regeringens uppdrag skall utarbeta förslag till en svensk globaliseringspolitik. I samband med en uppvaktning av Globalkom framarbetades ett material som senare publicerats som nr 2 i SKR:s nya skriftserie med titeln ”Solidaritetsens globalisering. En aktiv svensk globaliseringspolitik”. Skriften som gjordes av Eva Christina Nilsson, Georg André och Lennart Molin väckte debatt i vissa media redan när den presenterades i preliminär form. I november genomförde SKR i samarbete med Svenska kyrkan en dygnskonferens om Teologi och globalisering.

Lennart Molin

SKR hade på inbjudan av Sida nominerat Prawate Khid-arn till den Asienkonferens som genomfördes på Runö utanför Åkersberga i augusti. Khid-arn är sekreterare för kyrka och samhälle vid den Asiatiska kyrkokonferensen. Han besökte även Ekumeniska centret för två seminarier.

Direktorn deltog under våren i årsmötet med Europeiska kyrkokonferensens (CECs) Kommission för kyrka – samhälle på Kreta med Ekumeniska Patriarkatet i Konstantinopel som värd.

Styrelsen för Icke våldsfonden och Forum Vapenhandel har under året haft sina första möten.

Vid ett tillfälle under året har en samling anordnats med dem inom SKR-kansliet som arbetar med sociala och diakonala frågor. Syftet med detta var att ge möjligheter till ömsesidig information och erbjuda relevant fortbildning. Hans-Erik Nordin talade om Bibeln och etiken vilket var ämnet för hans doktorsavhandling.

Direktorn planerade också tillsammans med Maria Hasselgren från ekumeniska nätverket för genderfrågor ett seminarium om andlighet och sexualitet som genomfördes på Hagabergs folkhögskola i Södertälje i september med ca 25 deltagare. Medverkande var Larsåke W Persson, Inger Lise Olsen och Stephan Dartman tillsammans med lärare från folkhögskolan och personal från SKR.

Lennart Molin deltog och medverkade vid Stockholms katolska stifts Sociala Kongress i Vadstena i oktober, som utgjorde inledningen på en diakonal nysatsning inom stiftet.

Röster om Charta Oecumenica

Henrik Roelvink, vice ordförande i katolska ekumeniska nämnden:

– För den katolska kyrkan i Europa är Charta Oecumenica ett betydelsefullt dokument, därför att vår kyrka initierade projektet och är den ena parten av två som undertecknade texten. För oss är den ett tecken på den växande enheten bland kristna i Europa och även ett instrument för att påminna oss själva och varandra om vissa minimala förpliktelser som följer med undertecknandet.

– Stockholms katolska stift har spritt texten till sina präster, diakoner och systrar. Stiftet hoppas att alla läser innehållet. Vi vill att man tar upp texten på dekanatmöten, i religionsundervisningen och vuxenutbildningen och i ekumeniska sammanhang. Vi hoppas att därigenom medvetenheten om att vara en del av det kristna Europa förstärks bland stiftets medlemmar som ju till största del kommer från olika europeiska länder.

– Just nu finns på olika håll i Europa kritiska röster som betonar den egna kyrkans eller konfessionella familjens egenart gentemot andra. Jag hoppas att Charta Oecumenica kan vara ett av de många positiva röster som bidrar till att stärka strävan efter större enhet, även om vägen är lång och även om vi måste acceptera en del motgångar på vägen. Särskilt hoppas jag på att texten om förkunnelsen av evangeliet in emot det offentliga livet i samhället med alla konkretiseringar i den tredje delen kan inspirera många kristna till samarbete över de konfessionella gränserna.

Margarethe Isberg, Domprost i Västerås stift:

– Som ledamot av Europeiska Kyrkokonferensens centralkommitté och presidium så tycker att Charta Oecumenica är det mest konkreta och handfasta ekumeniska steget framåt som jag har fått vara delaktig i.

– Charta Oecumenica har inom Svenska kyrkan sänts ut till kyrkomötets ledamöter och till alla stift och församlingar med förhoppning att den skall studeras, utmana till nyfikenhet och inbjuda till dialog i det egna sammanhanget på de olika nivåerna. För egen del hoppas jag att den skall stimulera och ge energi till det ekumeniska arbetet i Västerås.

– Genom mitt engagemang inom den ekumeniska rörelsen i Europa vet jag att Charta Oecumenica redan har haft en stor betydelse under framtagningsprocessen. Det ligger mycket arbete, reflektion och vanda i varje mening. Det framtida resultatet är helt beroende av hur mycket vi är villiga att samtala, hur öppna är vi nya processer och hur mycket vi menar att vi behöver varandra.

– Vi tar så mycket för givet i Sverige; jämställdhet, religionsfrihet, fredlig samverkan för att nämna något. På ett yttre plan kan detta dokument verka självklart och därmed ointressant. Men om man läser med eftertänksamhet och öppenhet finns här många utmaningar.

Social ekonomi

Det finns många olika sätt att definiera social ekonomi. Man förlorar sig lätt i alla försök att beskriva vad det hela handlar om. Ann-Mari Säter Åhlander beskriver att social ekonomi som en tredje sektor, ett viktigt komplement till de vinstmaximerade delarna av marknads-ekonomin och den verksamhet som bedrivs inom den offentliga sektorn. Den grundläggande skillnaden jämfört med privata företag är att aktörerna bygger mer på människor och idéburen verksamhet än kapital. Alltså vinsten är inte det som är det viktigaste, det är alla som beskriver social ekonomi överens om. Det är andra värden som exempelvis medlemsnytta eller allmännytta som ska känneteckna detta som kallas för social ekonomi..

Varför är det så intressant att diskutera social ekonomi just nu? Vad i tiden nu gör att detta diskuteras allt mer? Några orsaker kan vara dels den nya välfärdsutvecklingen, dels ett europaperspektiv/anpassning samt för Svenska kyrkans del en ny relation till staten. Den offentliga sektorn avvecklar i snabb takt sitt roll som utförare inom det som kallas vård – skola – omsorg. Från att ha haft monopol på att utföra välfärd till att i vissa kommuner inte vilja vara den största arbetsgivaren. I övriga Europa har inte välfärden haft samma utformning som i Sverige. Där har anhöriga, vänner och närsamhället ett huvudansvar och kompletteras av det offentliga. I Sverige har det fungerat annorlunda, i alla fall från mitten av 1900-talet då den offentliga sektorn växte och tog över omsorgen efter kyrkan.

Idag växer social ekonomi som fenomen över hela Europa, inte enbart i Sverige. Men med den

skillnaden att social ekonomi ersätter det ansvar familjen har och gör det exempelvis möjligt för kvinnor att arbeta utanför hemmet i högre grad än tidigare. I Sverige däremot kan det lätt uppfattas som om social ekonomi kommer som ett påbud uppifrån snarare än som en kollektiv rörelse underifrån. I Sverige förväntar sig många medborgare fortfarande att välfärden är ett statligt ansvar och att utförarrollen är landstingets eller kommunens. För Svenska kyrkans nya relation till staten så innebär den bland annat, som säkert alla vet vid det här laget, att församlingarna får idag själva förvalta sina ekonomiska resurser. Vilket kan innebära att placera sitt kapital, inte enbart i aktier, skog, egendom eller mark, utan även i lokala (eller globala) projekt. *Församlingens finanspolicy angår alltså fler än enbart kamrerer och ekonomer.*

Det pågår en mängd olika diskussioner och utredningar inom många olika sektorer. Det finns statliga utredningar om "Vårdens ägarformer" och om nya associationsformer, Regeringen arbetar med nya direktiv vad gäller non – profit – organisationer. Socialstyrelsen senaste rapport heter "Sociala ideella organisationer – som kommunerna ser dem", KIC (Kooperativt Idé-Centrum) tillsammans med bland annat NUTEK, Södertörns högskola och Studieförbundet Vuxenskolan har sammanställt en utredning vad gäller social redovisning och sociala bokslut.

Inom den kyrkliga världen har flera forskare varit sysselsatta med närliggande områden, exempelvis Anders Bäckströms undersökning "Svenska kyrkan som välfärdsaktör i en global kultur", Eva Jeppsson Grassman "Socialt arbete i församlingens hägn", CEC (Church and Society) har en pågående arbetsprocess omkring vår förståelse av det civila samhället. Detta har bland annat förmodligen föranletts av att EU i sin sk "vitbok" beskriver det civila samhällets nya roll. Man skriver vilken viktig roll bland annat kyrkor och samfund har vad gäller att få medborgare att engagera sig i det lokala närsamhället. Man skriver att det civila samhället är av stor betydelse för att framföra medborgarnas önskemål och för att erbjuda tjänster som svarar mot människors behov. Det är då man menar att kyrkor och samfund har en stor roll och ett ansvar att mobilisera människor och stödja exempelvis utslagna och diskriminerade.

Ett sista exempel är Forum för frivilligt socialt arbete som har två arbetsgrupper igång just nu inom detta arbetsfält. En som arbetar med en social politisk hållning vad gäller frivilligorganisationer och en som arbetar med begrepp som upphandling, konkurrensregler och entreprenörskap för frivilligorganisationer. Det skulle kunna bli en ännu längre uppräkningslista men jag nöjer mig med detta. Kort sagt samhället är under stor omdaning och alla försöker spana och gissa vart det hela är på väg.

Det finns de som menar att social ekonomi kan antas få ett snabbt genomslag i Sverige och det beror på några olika faktorer:

- En mängd behov finns som inte längre tillfredsställs av den offentliga sektorn
- Ett missnöje med offentliga lösningar ökar i takt med att den offentliga sektorn skäms ner
- Verksamheten inom den offentliga sektorn upplevs dessutom vara onödigt dyr och byråkratisk
- Det behövs nya lösningar vad gäller sysselsättningen
- Människor känner också idag en längtan efter att känna delaktighet och att få hitta uttrycksformer för ett socialt engagemang i samhället

I diskussionen att försöka beskriva relationen vad gäller välfärden mellan de olika sektorerna i samhället idag ritas man ofta tre cirklar. En för den offentliga sektorn, en för den privata och en för den tredje sektorn. Framförallt så ritas de lika stora. Men är det verkligen så? Varför ritas man dem lika stora? Uttrycker det en viljeinriktning att

den offentliga sektorn ska vara lika stor som den privata alternativt den tredje sektorn. Det skulle iså fall betyda en stor minskning av den offentliga sektorns faktiska roll idag. Likaväl som det skulle innebära en enorm ökning av den tredje sektorns verksamhet inom välfärden.

Hur ska då kyrka och församling förhålla sig till social ekonomi? Angår det överhuvudtaget oss? Att se ekonomi som någonting mer än pengar är ingen nyhet för kyrkan, inte heller att arbeta med människor, både lokalt och globalt, i respekt och ömsesidighet. Det är heller ingen nyhet att kyrkan har ett helhetsperspektiv för ögonen där ekonomi likaväl som miljömedvetenhet spelar in. Social ekonomi handlar inte enbart om pengar utan om ett nytt sätt att se på hur välfärden ska utformas. Det handlar också om behovet för företag att arbeta med sociala bokslut likaväl som ekonomiska. Det handlar om en delaktighet i det lokala närsamhället och om sysselsättningspolitik. Detta kan inte någon församling ställa sig helt utanför.

När det handlar om en samhällssyn och en människosyn som bidrar till marginalisering ska församlingen utgöra en motvikt till girighet och kortsiktig vinstmaximering. Det handlar om maktanalyser och ställa frågor omkring var makten finns idag, vem den är och hur den förvaltas. Exempelvis så räcker det inte att församlingens diakoniansvar omfattar enbart att hjälpa människor på en individnivå. Inom församlingens uppdrag ligger även att föra en dialog i det lokala närsamhället (som man är en del av) som inte begränsas till ett nuperspektiv. Dialogen måste inrymma ett perspektiv av det som har varit/de som har varit innan oss, bygdens historia, likaväl det som kommer/de som kommer, det vi lämnar över till barn och barnbarn.

I varje tid har vi att förvalta ett dyrbart arv. Kyrkans och församlingarnas uppdrag har alltid varit dubbelbottnat, dels som traditionsbärare och dels som den som bryter upp. I denna spänning mellan bevarande och uppbrott lever varje lokal församling, också konkret. Man skulle helt enkelt kunna säga att den kyrka som acceptera att reduceras till en producent av högtidligheter och krishantering måste ses som en kyrka som sviker sitt uppdrag. Utmaningen blir därför att finna nya vägar att åter bli en kyrka för hela livet, både för vardagslivet och livets stora och ibland svåra stunder.

*Ninni Smedberg
diakonistrateg*

Frikyrkofamiljen / Sveriges Frikyrkosamråd

På tjänsten som frikyrklig samordnare har ett skifte skett under året. Tord Ström avgick med pension i april och efterträddes av Marianne Andréas.

En stafettväxling har också skett på assistentsidan, där Monica Ericsson har axlat de uppgifter som Hillevi Törnkvist tidigare hade.

Försommaren präglades av uppbrottet från Lästmakargatan till nya lokaler i Ekumeniska Centret i Sundbyberg. Landningen kändes som lite av en nystart i de nya lokalerna med en berikande närhet till 16 andra närstående organisationer. På årsmötet framfördes starka önskemål om att utöka FSR:s ansvarstagande i skolvärlden till att även gälla grund- och gymnasieskolorna. I linje med detta utökades Stefan Anderssons tjänst under senhösten.

Integrationsprocessen mellan SKR och FSR fortsätter sakta framåt och den utökade skolinsatsen utförs på ekumenisk delegation från SKR.

I FSR regi hölls i september en konferens för gemensamma församlingar i Valsätrakyrkan, Uppsala med temat "Erfarenhet och Framtid". Konferensen samlade ett 100-tal deltagare till idéutbyte, panel-samtal och fyra miniföredrag omkring teologi, erfarenhet, praktiska frågor och framtidsinriktning. FSR fortsätter att vara bollplank för de gemensamma församlingarnas och deras arbete.

Arbetet med församlingshandboken Praktikan har fortsatt i nära samarbete med Samarbetsnämnden för statliga bidrag till trossamfund, SST.

Marianne Andréas

Andlig vård inom hälso- och sjukvården

Ansvarig inom kansliet har under året varit Rune Forsbeck.

Nytt uppdrag från SST

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST, erbjöd under 2000 Sveriges Frikyrkosamråd "att inom hela SST:s verksamhetsområde ansvara för verksamhetssam-ordningen av den andliga vården inom sjukvården". Detta innebär att administrera det statliga stödet för andlig vård inom sjukvården också till andra trossamfund än de kristna. Under 2001 har FSR bejakat denna begäran och förändrat Rune Forsbecks tjänst i enlighet därmed.

Rune Forsbeck

Samarbetsrådet för andlig vård inom hälso- och sjukvården

Samarbetsrådet för andlig vård inom hälso- och sjukvården är ett samarbetsorgan mellan Svenska kyrkan och Sveriges frikyrkosamråd. Två ärenden har dominerat Samarbetsrådets fyra sammanträden: kursplanerna för sjukhuskyrkans utbildning och revidering av riktlinjerna för andlig vård inom hälso- och sjukvården. Såväl grundkursen som högre kursen har fått ny utformning. Arbetet med översynen av riktlinjerna beräknas vara avslutat under 2002.

Samarbetsrådet har också ägnat frågan "Vad är andlig vård?" stor uppmärksamhet och beslutat anordna ett seminarium eller en konferens med det ämnet.

Sveriges frikyrkosamråds kommitté för andlig vård i sjukvården

Sveriges frikyrkosamråds kommitté för andlig vård i sjukvården (KAVIS) har under 2001 haft sex sammanträden, ett av dem tillsammans med Sveriges frikyrkosamråds arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården och ett per capsulam. Det statliga anslaget till sjukhuskyrkans arbete har fördelats på 48 frikyrkliga tjänster som sjukhuspastor samt två romersk katolska som sjukhuspräst och sjukhussjälavårdare.

Under hösten återupptogs sjukhuskyrkans kursverksamhet i enlighet med de nya kursplanerna. I grundkursen deltar tre av de frikyrkliga sjukhuspastorerna och en katolsk sjukhussjälavårdare, i högre kursen två av sjukhuspastorerna. I sjukhuskyrkans fortbildningsdagar i Luleå i september var majoriteten av sjukhuspastorerna närvarande. Två regionala samlingar för sjukhuspastorer har också genomförts.

Rune Forsbeck har under året hållit fortlöpande kontakt med sjukhuspastorerna genom besök, rundbrev, annan korrespondens och telefonsamtal samt följt arbetet i Föreningen för frikyrkornas anställda i sjukhuskyrkan.

Sveriges frikyrkosamråds arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården

Sveriges frikyrkosamråds arbetsgrupp för andlig vård i öppna vården har under 2001 haft fem sammanträden. Arbetsgruppen har följt det treåriga pilotprojektet i Härnösand och förberett utvärdering av projektet, som avslutades i november 2001.

Under året utkom det första numret av informations- och kontaktbrevet Medmänniska i praktiken. Det är avsett att främja utvecklingen av kyrkornas besökstjänst.

En idé- och studiedag för utveckling av kyrkornas besökstjänst anordnades i januari i Norrköping.

Universitet och högskola

Ansvarig inom kansliet har under året varit Stefan Andersson.

På Sveriges högskolor och universitet finns ca 300 000 studenter på drygt 30 orter. I denna viktiga miljö för utbildning och utveckling finns kyrkorna representerade och erbjuder kristen närvaro. Det sker genom kristna studenter och personal, genom församlingarnas studentarbete och genom Svenska Kyrkans 45 studentpräster, tre katolska studentpräster och sexton frikyrkliga studentpastorer. Tillsammans utför de ett uppskattat arbete med och för studenter och personal. Det handlar om samtal om tro och livsfrågor, själavård och omsorg i kriser. Medverkan sker vid studieupptakter, i de olika utbildningsprogrammen och vid studiernas avslutning. Studenter inbjuds till särskilda gudstjänster, temasamlingar, retreatar och program.

Frikyrkornas arbete samordnas av Högskolekommittén inom Sveriges Frikyrkosamråd med Sven-Gunnar Lidén, Svenska Baptistsamfundet, som ordförande och Stefan Andersson som handläggare.

Arbetsgruppen för högskolefrågor inom Svenska kyrkan och Högskolekommittén inom FSR möts regelbundet för att besluta om gemensamma frågor som t.ex. fortbildning och policy.

Den gemensamma fortbildningsveckan genomfördes i november i Sunne med 35 deltagare med temat "Berättande gestaltning". 2002 års fortbildning kommer att handla om genetik.

Det breda ekumeniska samarbetet är viktigt för att skapa trovärdighet och förtroende gentemot högskola och universitet.

Skola

Ansvarig inom kansliet har under året varit Stefan Andersson, sedan november på en utvidgad tjänst.

Inom Skolkyrkan finns ca 400 medarbetare från olika församlingar och samfund. Kyrkorna behövs i skolorna och det lokala samarbetet utvecklas hela tiden. Det är vanligt med kamratstödjare och skolteam. Lektionsmedverkan i aktuella ämnen sker regelbundet. Vid kriser och när sorg drabbar elever, familjer och personal finns idag en beredskap och ett etablerat samarbete med församlingar, präster och pastorer.

En principöverenskommelse har ingåtts under året om att Sveriges Frikyrkosamråds arbete med skolfrågorna sker på ekumenisk delegation från SKR och i nära samverkan med Kyrkornas nätverk för skolfrågor.

Stefan Andersson

Socialetiska arbetsgruppen

Sedan 1995 finns inom Sveriges Frikyrkosamråd en socialetisk arbetsgrupp, som tidigare var en arbetsgrupp för medicinsk etik. Arbetsgruppen har under året särskilt bearbetat frågan om homosexuellas rätt till adoption, där gruppen medverkade i beredningen av SKR:s yttrande, samt aktuella frågor inom genetik och bioteknik. Ett seminarium och en skrift om genetik/ bioteknik planeras under 2002.

Arbetet sker i nära samarbete med kärnområdet för Ekumenisk diakoni och socialetik med sikte på integration.

Frikyrkliga forskningsrådet – FRIFO

FRIFO har sedan starten 1984 som uppgift att stödja och uppmuntra frikyrklig forskning. Det sker genom stipendier till forskare, bl.a. i samarbete med C.E Wikströms minnesfond. Under 2001 förmedlades 300 000 kr till olika forskningsprojekt genom minnesfonden och FRIFOs egna medel.

FRIFO samarbetar nära med de frikyrkliga teologiska högskolorna genom prioriterad forskning inom följande områden:

- Frikyrkornas och missionens historia   Örebro teologiska högskola
- Ledarskap i församlingen   Johannelunds teologiska högskola
- Kyrkans teologi och utveckling   Teologiska högskolan Stockholm
- Omvärldsanalys   Örebro teologiska högskola

Styrelsen för FRIFO består av representanter från FSR-samfunden och de frikyrkliga teologiska högskolorna. Agne Furingsten är ordförande och Stefan Andersson handläggare.

Frikyrkliga forskningsrådet publicerar en egen årsbok och har egen hemsida, www.frifo.org.

Ortodoxa kyrkofamiljen

Mikael Sundkvist

Också på tjänsten som ortodox samordnare har ett skifte ägt rum under året. Michael Ellnemyr lämnade tjänsten i februari och efterträddes av Mikael Sundkvist, som på halvtid är kyrkoherde i Finska ortodoxa församlingen i Sverige. Ett centralt mål i handlingsplanen för året var att söka vägar att stärka den ortodoxa kyrkofamiljen. Ett viktigt steg i denna riktning var inrättandet av Ortodoxa referensgruppen för ekumeniska frågor med ledamöter från Sveriges Kristna Råds ortodoxa och österländska ortodoxa medlemskyrkor. Referensgruppen inledde sitt arbete i oktober 2001.

Förutsättningarna för samtal mellan de icke-chalcedonensiska och chalcedonensiska ortodoxa kyrkorna i Sverige har därmed betydligt förbättrats. På referensgruppens agenda är relationerna mellan dessa två kyrkotraditioner prioriterade. En inventering av genomförda och pågående samtal kyrkotraditionerna emellan på internationell nivå planeras inom referensgruppen. Gruppen vill på detta sätt bidra till att sammanlänka den internationella och nationella ekumeniken och följa upp de samtal som fördes med anställda på Kyrkornas Världsråd hösten 2000.

Några andra formella samråd inom hela kyrkofamiljen har inte förekommit förutom den kyrkofamiljeträff, som hölls i anslutning till Sveriges Kristna Råds årsmöte 2001.

Den ortodoxa samtalsgruppen – ”Ortodoxa samlingen” – som på initiativ av Sveriges Kristna Råd samlades för första gången i december 1999, har under året träffats ett antal gånger och då även behandlat frågor av ekumenisk karaktär.

När det gäller samtal med andra kyrkofamiljer inväntas den inventering som ska ske inom referensgruppen. Det samtal som inleddes hösten 2000 mellan den romersk-katolska kyrkan och den ortodoxa kyrkan (chalcedonensiska) har fortsatt.

Den ortodoxa samtalsgruppen har gjort ett försök att samla unga ortodoxa från de olika nationella församlingarna genom att inbjuda till liturgi och efterföljande föredrag i serbisk-ortodoxa S:t Savas kyrka i juni. Fader Timo Lehmuskoski från Helsingfors föreläste på temat "Olika generationer i en och samma kyrka". Tyvärr var uppslutningen från ungdomarnas sida minimal.

Projektet "Kyrkan och samhället – frågor om demokrati" har inte kunnat genomföras på grund av att ansökta projektbidrag inte beviljades.

Den planerade utvecklingen av ett IT-baserat kommunikativt verktyg för kommunikationen inom kyrkofamiljen har skjutits på framtiden.

Information och kommunikation

Tjänsten som informationssekreterare har under hela året upprätthållits av Carl-Johan Friman, som varit föräldraledig under hösten med Fredrik Wallstedt som vikarie.

Kommunikationspolicy

Styrelsen har under året fastställt en kommunikationspolicy för SKR med riktlinjer för bl a kommunikation med och mellan kyrkorna, mediepolicy, remisser, uttalanden och andra remissyttringar.

Fredrik Wallstedt

Carl-Johan Friman

Kyrkorna och etermedia

Religionens plats i radio/TV har bearbetats på olika sätt, i samverkan mellan informationssekreteraren och kansliet i övrigt. I januari anordnades en träff i Uppsala med tf programdirektören Tomas Nilsson och Bengt Bergius från Sveriges Television.

För att utveckla en kontinuerlig dialog med etermedia har styrelsen sedan inrättat en referensgrupp för kontakt mellan kyrkorna och etermedia. I gruppen finns företrädare för de fyra kyrkofamiljerna, folkrörelser, pedagogiska instanser, medieutbildningar och andra relevanta samhällsområden. Ordförande är Berit Carlström, Metodistkyrkan. Gruppen har haft två samlingar under året. Vid det andra sammanträdet deltog Bengt Bergius, Sveriges Television, och Dag Tuvelius, Sveriges Radio. Referensgruppen planerar ett seminarium om Public Service under 2002. Gruppen har valt att fokusera på public service bland annat med anledning av det nya avtalet mellan SVT och staten. På sikt är avsikten att utveckla relationerna också till andra etermedia.

Löpande kommunikationsverksamhet

Den löpande kommunikationsverksamheten har bl a inneburit produktion av nyhetsbrev och hemsida, ny strategi för datakommunikation, layout av de två första delarna i SKR:s skriftserie, diverse foldrar och trycksaker, tryckerikontakter samt en rad ärenden relaterade till flytten av Ekumeniska Centret. Samtal för att stärka relationerna till kyrkornas informationsavdelningar förs regelbundet i olika former. Besök har skett hos pressenheten i Svenska kyrkan för kunskapsutbyte och implementering av SKR:s kommunikationspolicy.

För att underlätta kommunikationsarbetet i den löpande verksamheten har underlag producerats i form av förtryckta omslag och en mall för inbjudan till seminarier och liknande.

Massmediarelationer

Massmediakontakterna har bland annat bestått i besök på ett par redaktioner och distribution av pressmeddelanden och uttalanden till samfundspressen, profan press och andra som anmält att de

önskar ta del av SKR:s pressmeddelanden. Bland annat skickades en rad pressmeddelanden ut efter terrorattacken i USA den 11 september.

Ett halvdagsseminarium genomfördes i augusti med temat "Att möta media". Till seminariet inbjöds SKR:s kansli och ledningsgruppen från Hela Människan samt informatörer i en rad andra organisationer som SKR relaterar till.

Ambitionen att inventera och samtala vidare om utbildning i elementär kyrkokunskap för journalister under utbildning i tjänst har inte fullföljts. Vissa samtal har dock inletts i den nyinrättade referensgruppen för kontakt mellan kyrkorna och etermedia.

Övrigt

Ett nätverk har utvecklats med övriga informatörer i Ekumeniska centret bland annat för att finna former för att bearbeta frågan om kyrkan i det offentliga samtalet tillsammans med andra ekumeniska organisationer.

Program

Kyrkan i kriminalvården

Ansvarig för programmet Kyrkan i kriminalvården har under hela året varit Ragnar Asserhed med assistentstöd av Monica Norén.

Präster, pastorer och diakoner liksom besöksgrupper har alltid samlat intagna vid anstalter och häkten till andakter och gudstjänster. Det sker på alla de 54 anstalterna och de 28 häktena. I alla tider har kyrkorna haft själavårdssamtal, konfirmationsundervisning för vuxna och bibelsamtalsgrupper. Under 25 år har tvåveckorskurser i kristen tro och livsåskådning anordnats vid kursbyn Grubberget. Erfarenheterna från dessa möten med kämpande människor har visat på behovet av utrymme för koncentration och fördjupning. De intagnas utsatthet och sökande efter självtillit och gudstillit har ständigt utmanat till fortbildning, personlig handledning och utveckling verksamheten. Människor i anstalt och häkte måste mötas med stor professionalitet och respekt.

2001 blev året som gav oss möjligheten att genom "klosterprojektet" börja praktisera mer av en fördjupad andlighet inne i fängelsemiljön. När frågan om en långretreat för långtidsdömda var väckt fanns ingen återvändo. Kumlaanstalten har på ett mycket positivt sätt skapat plats och möjligheter att genomföra projektet.

I januari-februari 2001 genomfördes den första långretreaten på 30 dagar inne i Kumlaanstalten med den lutherske prästen Truls Bernhold som andlig vägledare och med åtta långtidsdömda från olika anstalter som deltagare. Samtalen om kortare och längre retreatar på flera anstalter började och genom en generös inställning från Karlstad stift kunde fader Truls från 1 oktober knytas till ett klosterprojekt som från 2002 också får ekonomiskt stöd och sanktion från Kriminalvårdsstyrelsen. Detta projekt väcker många nya frågor, bl a om hur den kristna församlingen ska utformas inne i våra fängelser. Under året har SKR tillsammans med Hela Människan och Kriminalvårdsstyrelsen beviljades medel från Europeiska Socialfonden ESF för en förstudie till ett flerårigt Equal-projekt med temat "Bättre frigivning – frigivning från fängelse som kulturbyte", se under Projekt, sid.

Ragnar Asserhed

Andlig vård inom hälso- och sjukvården

Se under Frikyrkofamiljen/FSR, sid. 28

Kyrkan på universitet och högskolor

Se under Frikyrkofamiljen/FSR, sid. 29

Delegerade verksamhetsområden

Ekumenisk delegering, där enskilda kyrkor eller kyrkofamiljer, tar på sig avgränsade uppdrag för hela den ekumeniska gemenskapens räkning, är en central tanke i Sveriges Kristna Råds struktur och arbetssätt från och med 1999. På många områden fungerar ett långtgående ansvarstagande informellt från enskilda kyrkor som ställer personella eller ekonomiska resurser till förfogande för gemensamma uppgifter.

Två formella avtal har tecknats om ekumenisk delegering: med Stockholms katolska stift om kristen religionsteologi och med Svenska kyrkan och Svenska Missionsförbundet om Kyrka – arbetsliv. En principöverenskommelse har också träffats under året om delegering av vissa arbetsuppgifter på skolområdet till Sveriges Frikyrksråd.

Religionsteologi

Stockholms katolska stift utövar sitt uppdrag genom stiftets arbetsgrupp för interreligiös dialog i samverkan med det ekumeniska nätverket för kristen religionsteologi. Tillsammans har man inbjudit representanter för SKR:s medlemskyrkor till träffar kring religionsteologi och dialogverksamhet vid fem tillfällen under året med Kaj Engelhart som ordförande och Catharina Segerbank som sekreterare.

Under första halvåret medverkade Kaj Engelhart i planeringen för konferensen Journées d'Arras som arrangerades på Sigtunastiftelsen i juni med ett 40-tal deltagare från olika kyrkor i Europa med erfarenhet av dialogarbete mellan kristna och muslimer.

I november inbjöd arbetsgruppen och SKR till en dag om "Svensk islam. Möte med brobyggare" som samlade nära 50 deltagare kring erfarenheter från lokalt dialogarbete och föredrag om svensk islam, muslimskt liv i Sverige, korantolkning och muslimsk och kristen mystik. Ett program om religionsämnet i den svenska skolan måste däremot inställas på grund av för få anmälningar.

Kaj Engelhart tillhör styrelsen för Samarbetsrådet för judar och kristna och har under året behandlat bl a religionsteologiska och dialogrelaterade ämnen i ett antal tidskriftsartiklar och radioprogram.

Kaj Engelhart och Thord-Ove Thordson deltog som inbjudna gäster i Svenska Islamiska Akademiens årssammankomst i november.

Kyrka – arbetsliv

Svenska kyrkan utövar sitt uppdrag genom Svenska kyrkans Arbetslivscentrum med Per Starke som ansvarig och Svenska Missionsförbundet genom Åke Nordqvist. Uppdraget utförs i hög grad genom arbetsgruppen Kyrka – arbetsliv, som är gemensam med de fackliga centralorganisationerna LO, TCO och SACO och där också övriga kyrkofamiljer erbjudits plats.

En viktig uppgift är kontakten med kyrkorna inom SKR för att informera och aktualisera frågor om relationen kyrka – arbetsliv. Detta sker främst genom nyhetsbrev med ca 250 prenumeranter och en egen hemsida, www.kyrka-arbetsliv.org.

Kontakterna på nationell nivå med LO, TCO och SACO fortsätter utvecklas. Tillsammans har man i en skrift, "Uppdraget", formulerat vad samarbetet mellan kyrkorna och de fackliga organisationerna går ut på.

Nytt för 2001 är kontakter med arbetsgivarorganisationerna, där arbetsgruppen Kyrka – arbetsliv har skapat en "arena för värdediskussioner i slutna rum". Hittills har följande organisationer deltagit: Svenskt näringsliv, Arbetsgivaralliansen, Företagarnas Riksförbund, LRF och Landstingsförbundet.

Genom ett nätverk för Livskvalitetsforum har kontakter också utvecklats med Folkhälsoinstitutet, Riksförsäkringsverket och Konsumentverket.

På nationaldagen genomfördes tillsammans med LO, TCO, SACO och Fackligt Aktiva Invandrare, FAI, en manifestation för integration och demokrati i Stockholm, Göteborg och Borås.

I anslutning till FN-dagen anordnades en utbildning för s k arbetslivspräster/pastorer/ diakoner och en större konferens i Helsingborg med temat ”Broar till varandra”.

Skola

Se under Frikyrkofamiljen/FSR, sid. 29

Ekumeniska nätverk

Ett växande antal ekumeniska nätverk verkar i kontakt och samarbete med Sveriges Kristna Råd.

Nätverken bildas av kyrkor eller kyrkliga organisationer som sätter in sina representanter i nätverken.

För att upprätta kontakt och utbyte har kontaktpersoner utsetts från SKR:s kansli med vart och ett av nätverken. Ambitionsnivån och intensiteten i arbetet varierar starkt mellan nätverken liksom graden av återkoppling till SKR. Några av nätverken har under året haft tydliga problem med kontinuiteten.

Ekumeniska nätverket för invandrings- och integrationsfrågor

Nätverket har fortsatt bevaka migrations- och integrationsfrågor såväl inom hela EU som i Sverige.

I anslutning till detta har gruppen bland annat förberett remissyttranden för Sveriges Kristna Råds räkning och förberett ett uttalande mot främlingsfientlighet som avgavs av SKR:s presidium i november.

Nätverket har arrangerat två utbildningsdagar i Stockholm för personer som kommer i kontakt med asylsökande som har fått slutgiltigt avslag på sin ansökan. Planer finns på att försöka få till stånd motsvarande utbildningsdagar på andra orter i landet.

Ordförande i nätverket är biskop William Kenney, Stockholms katolska stift, och sekreterare Leena Björstedt, Svenska kyrkan.

Nätverket för Sveriges Kristna Ungdomsrörelser – SKUR

Nätverket verkar för ekumeniska mötesplatser för de kristna ungdomsrörelserna och samlar de kristna ungdomsförbunden, Hela Människans Ungdomsråd och Kristna fredsrörelsen till möten en gång per termin. Nätverket har initierat en utbildning i ekumenik för unga, som man vill fortsätta utveckla och diskuterar en ansökan om medlemskap i EYCE, Ecumenical Youth Council of Europe, genom SKR.

Ordförandeskapet i nätverket roterar.

Ekumeniska nätverket för religionsfrihetsfrågor

Arbetet i nätverket för religionsfrihet har under året i stort sett varit vilande. En viss uppföljning av ett större seminarium i oktober 2000 har skett, bl a genom en inventering av religionsfrihets frågor för bearbetning. Nätverket avser att intensifiera sitt arbete under 2002.

Ansvariga för nätverket är Åke Göransson, Stockholms katolska stift, och Krister Andersson, Svenska Missionsförbundet.

Ekumeniska nätverket för handikappfrågor

Nätverket har varit vilande under året.

Nätverket för ekumenisk diakoni

Nätverket för ekumenisk diakoni har under året bestått av 10 deltagare från sju kyrkor samt Hela Människan och SKR. Nätverket har sammanträtt fyra gånger under året. Arbetet har inriktats dels på frågor kring social ekonomi i anslutning till den 7e Europakonferensen om social ekonomi i Gävle

i juni, dels på diakonins samhällsroll i samband med ett Ekumeniskt diakoniforum i Stockholm i oktober, då ett 80-tal deltagare diskuterade temat "Är diakonin konserverande eller förändrande?".

Ordförande- och sekreteraruppgifterna roterar.

Ekumeniska nätverket för genderfrågor

Nätverket arbetar med informations- och erfarenhetsutbyte, slutförande av pågående projekt kring Andlighet och sexualitet, jämställdhetsplaner och planer mot sexuella trakasserier m m samt anordnar temasamlingar kring frågor av gemensamt intresse.

Konferensen om Andlighet och sexualitet i september 2001 initierades av nätverket och planer finns på en uppföljande konferens om sexuella övergrepp hösten 2002 och en ytterligare konferens med inriktning på teologi och sexualitet under hösten 2003.

Ordförandeskap och sekreterarroll roterar. Administratör är Agneta Jåfs, Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd.

Ekumeniska nätverket för religionsteologi

I nätverket finns alla kyrkofamiljer utom den ortodoxa representerade tillsammans med andra intresserade organisationer. I nätverket informeras om olika religionsteologiska aktiviteter i kyrka och samhälle. Nätverket verkar för att kristna tillsammans ska få möjlighet att reflektera kring sitt förhållningssätt till andra religioner och diskutera förutsättningarna för en gemensam kristen religionsteologi.

Ordförande är Kaj Engelhart, Stockholms katolska stift, och sekreterare Catharina Segerbank.

Kyrkornas nätverk för skolfrågor

Sedan hösten 2000 finns Kyrkornas nätverk för skolfrågor med ca 60 personer . Nätverket vill samordna och utveckla fortbildningen för medarbetare inom Skolkyrkan och medverka till att öka förståelse och status för skolkyrkoarbetet. Det sker även en bevakning av skolpolitiska frågor. Två utbildningsdagar har genomförts under året och Skolkyrkoforum i Hässleholm i april samlade ca 60 deltagare. Nästa Skolkyrkoforum planeras till Skara stift under våren 2003.

Ordförande är Jonas Gräslund, Svenska kyrkan. Stefan Andersson är kontaktperson på SKR/FSRs kansli.

Ekumeniska nätverket för mission i Sverige

Nätverket för mission i Sverige har under året genomfört tre samlingar med ett tiotal deltagare från de olika kyrkofamiljerna. Arbetet har inneburit en inventering av pågående arbete för mission och evangelisation i de olika samfundet och församlingarna. Nätverket har deltagit i planering och genomförande av de samkristna riksbönedagarna i Filadelfiakyrkan, Stockholm, samt provat förutsättningarna för en bönebudskavle i landets kommuner.

För ledningen av nätverket svarar Sten-Gunnar Hedin, Pingströrelsen, och Krister Andersson, Svenska Missionsförbundet.

Ekumeniska nätverket för psalm och sång

Nätverket har bildats under året och bekräftades som SKR-relaterat nätverk i december. I nätverket finns representanter för alla kyrkofamiljer utom den ortodoxa. Nätverkets uppgift är att ge kyrkor och samfund möjlighet att informera varandra om det psalm- och sångarbete som sker inom kyrkorna. Nätverket diskuterar också förutsättningarna för en ny psalmbok och ekumeniska psalmbokstillägg.

Ordförande är Ragnar Håkansson, Svenska kyrkan, och sekreterare Catharina Segerbank.

FSR-nätverk för teologi

Under våren 2001 ombildades Frikyrkosamråds arbetsgrupp för teologi och evangelisation till att bli ett FSR-relaterat nätverk. Gruppen arbetar med ämnen som församlingssyn, nyandlighet, evangelisations-

syn, ledarskap och aktuella debattfrågor. Varje samfund har ombetts utse två representanter, helst en man och en kvinna, att ingå i det nya nätverket som möts två gånger per termin. Nätverket har också ambitionen att inbjuda till ett öppet seminarium varje år.

Ordförande i nätverket är Dan Salomonsson, Pingströrelsen, och sammankallande Marianne Andréas.

FSR-nätverk för församlingsgrundande

Nätverket för församlingsgrundande ersätter FSRs tidigare arbetsgrupp. Nätverket möts för utbyte av erfarenheter och planering. I inbjöd nätverket till en konsultation om de nya församlingarna i Sverige. Under de senaste 25 åren har 90 nya församlingar bildats inom FSR-samfunden. Dessa församlingar har idag ca 6 000 medlemmar. Bara inom Nybygget - kristen samverkan har 40 nya församlingar bildats med ca 2 000 medlemmar.

Sammankallande i nätverket är Hans Andersson, Svenska Alliansmissionen.

FSR-nätverk för församlingsutveckling

Nätverket består av representanter från FSRs medlemssamfund, som möts för utbyte och samtal om församlingsutveckling. Flera av samfunden har egna program för församlingsutveckling, och nätverket samlar erfarenheter och idéer från dessa. Nätverket driver projektet NFU – Naturlig Församlingsutveckling. En bok har getts ut i samarbete mellan Svenska Baptistsamfundet och FSR 2001, och den följs upp med utbildningar och handledarkurser.

Sammankallande i nätverket är Klas Eriksson, Svenska Baptistsamfundet.

Projekt

Projektutveckling

På projektsekreterartjänsten har ett skifte skett under året. Lennart Henriksson lämnade tjänsten i april och ersattes av Helena Wangefelt Ström, som började sin tjänst i mars.

Arbetet med projektutveckling inom SKR består av två huvudområden: internt, att vara en resurs för kansliets personal och för projektledare i projekt associerade till SKR, och övergripande eller externt, att ge en överblick över projektarbetet och koordinera de olika projekten sinsemellan.

Lennart Henriksson

Helena Wangefelt Ström

Projektutveckling, upprättande av projektplaner och annat projektstöd är en viktig del i arbetet, hjälp med finansieringsvägar och samverkanspartners en annan. Ett långsiktigt mål är att genom utbildning av personalen och upprättande av enkla modeller för arbetet ge projektarbetet inom SKR:s ramar en mer enhetlig och lättöverskådlig struktur. I detta ligger även en strävan att tydliggöra hur olika projektkostnader belastar olika områden inom den ordinarie budgeten för att kunna skilja ut dessa och få en realistisk bild av projektens kostnader.

Kyrkornas EU-kontor

Projektet Kyrkornas EU-kontor utvidgades under året, delvis som ett resultat av att Svenska kyrkans församlingsförbund anslutit alla Svenska kyrkans församlingar till kontoret. Informationskonferenser kring EU-bidrag, social ekonomi och kyrkornas roll i detta sammanhang har anordnats över hela

landet, och telefonrådgivning i projekt och finansiering har erbjudits de anslutna samfunden. Under året fick kontoret (sedan starten placerat i Göteborg) två nya medarbetare och ett nytt kontor i Stockholm, på Ekumeniska Centret. Skiftet på tjänsten som projektsekreterare medförde för SKR ett nytt och djupare samarbete med Kyrkornas EU-kontor, genom att projektsekreterartjänsten kombinerades med en tjänst på EU-kontoret.

En naturlig konsekvens av EU-kontorets utveckling och tillväxt blev beslutet att lämna projektfasen och låta kontoret bli en egen enhet fr o m 1 januari 2002. SKR och Hela Människan kvarstår som huvudmän för verksamheten.

Jubel 2000

Kampanjen Jubel 2000 har under året gått in i en ny fas varvid den har omformats till ett nätverk kallat Nätverk Jubel Sverige. I övergången har arbetet letts av en styrgrupp, där Lennart Renöfalt från SKR har ingått. Styrgruppen har framställt en plattform och verksamhetsplan för de åren 2001-2004. Ett särskilt Sydprojekt har initierats. Vid referensgruppsmöte den 19 april gav uppdrag åt en ny styrgrupp att fortsätta ledningen av nätverket. Även i denna ingår Lennart Renöfalt. Kanslifunktionerna för Jubel 2000 kommer att handhas av Forum Syd.

Under våren färdigställes filmen "Skyldig – men vems är skulden?", som producerats av Lennart Henriksson. När Henriksson under våren övergick till annan tjänst ersattes han av Lennart Renöfalt som varit anställd på deltid som ansvarig för SKR:s bidrag till det fortsatta arbetet med Jubel Sverige.

Ekologi och skuld

Lennart Renöfalt

Det tidigare projektet Globalisation and Debt, som avslutades 2000, har avlösts av ett annat projekt om global skuld. Denna gång är inriktningen på ekologi och skuld. Begreppet "ecological debt" användes först vid FN:s miljökonferens i Rio 1992 och det finns idag en ökande medvetenhet inom länderna i Syd att den ekonomiska skulden måste ses i relation till den ekologiska. Här är skuldförhållandet det motsatta. Medan de fattiga länderna i Syd har en finansiell låneskuld till de rika länderna i Nord, så har Nord en skuld till Syd för utnyttjandet av det globala miljöutrymmet och för den nedsmutsning som de industrialiserade länderna är skyldiga till.

De frågor som detta aktualiserar kommer att bearbetas inom det samarbetsprojekt som pågår mellan Kyrkornas Världsråd, Svenska Missionsförbundet och SKR. Lennart Renöfalt har varit anställd på halvtid under året för att leda detta arbete.

Som en del i projektet genomfördes ett seminarium i Cotonou i Benin i november med deltagare framför allt från Afrika och Latinamerika. Lennart Molin planerade och ledde detta seminarium. Efter seminariet vidtog en konferens om ekologisk skuld, som administrerades av Friends of the Earth International.

Fredsprojektet

Fredsprojektet har under hela året letts av Margareta Ingelstam.

Arbetet med Kyrkornas Världsråds årtionde för att övervinna våldet och FN:s årtionde för en freds- och ickevåldskultur för världens barn har fortsatt. En planeringsgrupp har tillsatts av styrelsen för att utarbeta riktlinjer för ett program för kyrkornas arbete med dessa frågor under hela årtiondet.

Tre internationella ickevåldsgestalter har gästat Sverige och SKR under året:

Under en upptaktsvecka i Uppsala i januari medverkade ickevåldsideologen **Dr Jim Lawson**, en av de ledande gestalterna i den amerikanska medborgar-

Margareta Ingelstam

rättsrörelsen. Han invigde årtiondet i Sverige vid en samling på Uppsala universitet tillsammans med universitetets rektor Bo Sundqvist.

Upptaktsveckan i Uppsala arrangerades tillsammans med Uppsala Kristna Råd. Den innehöll också ett ickevåldsseminarium, en konsert för ickevåld för ungdomar, en temagudstjänst om ickevåld och ett seminarium på Kyrkans hus. En affisch och en folder med temat "Stoppa våldet – Lär dig ickevåld", spreds genom kyrkor, församlingar, fritidsgårdar, bibliotek mm. En längre intervju gjordes för höstens TV-serie, Fred i världen. Den kommer också att visas i ett stort antal länder i Europa.

Desmont Tutu

I samband med att **ärkebiskop Desmond Tutu** besökte Danmark i augusti hade han också möjlighet att bidra till arbetet mot våldet i Sverige. Ärkebiskop Tutu gjorde en bejublad insats vid torgmöte och festkväll vid Svenska Kyrkans Ungas Riksmöte i Alingsås. Alla deltagare i riksmötet fick en folder, "Vågra våld – Lär dig ickevåld". SKR anordnade också ett särskilt möte mellan Desmond Tutu och ett antal ledare för de kristna ungdomsorganisationerna. Två miniseminarier med **Jim Wallis** om möjligheterna att övervinna våld med ickevåld anordnades i oktober i samarbete med Brommadialogen. Jim Wallis är en av förgrundsgestalterna i de nordamerikanska kyrkornas arbete för social rättvisa och fred. Han

berättade också om koalitionen av amerikanska kyrkor och trosbaserade organisationer och dess arbete *mot* bombningar av Afghanistan och *för* försoning och fred.

Upptaktsveckan med Jim Lawson och flera möten under våren har lett till att en lokal förening har bildats, "Ickevåld i Uppsala". Med stöd från SKR arbetar den för en aktiv mobilisering mot våldet bland Uppsalas församlingar, organisationer och grupper. Föreningen har en egen hemsida, www.ickevold.nu. En rapport har publicerats från framtidskonferensen i Uppsala 2000, "Ickevåldskultur i Uppsala 2005".

Under året har också några andra lokala ekumeniska råd tagit initiativ inom årtiondets ram. Göteborgs Kristna Samarbetsråds representantskap har inlett en planering inför våren och sommaren 2002. Bromma Ekumeniska Råd förbereder en ickevåldsretreat, "Jag har en dröm..." under fastan 2002. På FN-dagen i Karlstad medverkade projektledaren i en ekumenisk sopplunch med diskussion om årtiondet.

Församlingar för fred är ett projekt tillsammans med Kristna Fredsrörelsen. Projektet syftar till att stödja och inspirera lokala kristna råd och församlingar i deras arbete för fred och rättvisa. Under året har fyra temapaketer med gudstjänstmaterial och idéer gått ut till prenumeranterna. En omstrukturering av projektet har inletts med inriktning på att i högre grad använda hemsida och nyhetsbrev under 2002.

Inom ramen för nätverket **Forum för fredstjänst**, ett nätverk med ca femtio organisationer, har SKR medverkat i tre projekt. SKR har huvudansvaret för ett utbildningsprojekt med en 5-poängskurs, "Konflikthantering, demokrati och mänskliga rättigheter - en utbildning av utbildare i fredsbyggande i konfliktområden", som genomförs tillsammans med Teologiska Högskolan i Stockholm och DemokratiAkademin.

Projektledaren deltog också i arbetsgruppen för den internationella konferensen "Promoting the Prevention of Violent Conflict and Building Peace by Interaction between State and Voluntary Organisations" med deltagare från regeringar, EU, OSSE och FN. Under konferensen utarbetades ett antal rekommendationer till EU, bl. andra att EU ska utveckla en stand-by kapacitet med 5000 civila fredsövervakare, observatörer, utbildare, medlare, etc., vid sidan av polis och räddningstjänst.

SKR bidrog också till det internationella dokumentet, "Preventing violent conflict – Opportunities for the Swedish and Belgian Presidencies of the European Union in 2001", som överlämnades till statsrådet Lena Hjelm-Wallén inför EU-toppmötet.

Under året har konflikten i de ockuperade områdena i Palestina och Israel eskalerat. På uppdrag av styrelsen har en arbetsgrupp börjat att utreda möjligheterna till ett samarbete om närvaro av fredsövervakningsteam i området. Arbetet i Sverige samordnas med det arbete som inletts av Kyrkornas

Världsråd med syftet att skapa ett internationellt ekumeniskt program för fredsövervakning, Ecumenical Monitoring Programme in Palestine and Israel.

Dubbel Utsatthet

Barn med funktionshinder i invandrarfamiljer är en grupp som sällan varit föremål för särskilda insatser, och det svenska samhället har haft svårt att finna fungerande vägar för att nå dessa familjer med information och erbjudande om hjälp. Medverkande och målgrupper i projektet ”Dubbel utsatthet” har varit syrisk-ortodoxa, serbisk-ortodoxa, katolska och muslimska församlingar och enskilda. Arbetets utgångspunkt är att församlingsledarna i invandrarförsamlingar ofta får fungera som socialsekreterare och kurator när förtroendet för och kunskapen om det svenska samhället brister, och att detta därför skulle vara en god väg att nå familjerna med funktionshindrade barn.

Under våren och hösten genomfördes en förstudie som finansierades av Allmänna Arvsfonden och Stiftelsen Framtidens Kultur, och som kommer att leda vidare till ett projekt som involverar församlingar på flera orter i landet.

SKR är huvudman för projektet, och har tagit aktiv del genom projektstöd och medverkan i arbetsmöten. I projektet medverkar även Sveriges Muslimska Råd, SIH/Specialpedagogiska Institutet, Särskolan i Södertälje, Riksgymnasiet i Skärholmen, HSO med flera. Initiativtagare och projektledare är Gun Källstigen.

EQUAL – Bättre frigivning

EU:s gemenskapsinitiativ EQUAL är en bred satsning under programperioden 2000-2006 för att motverka diskriminering och påverka diskriminerande attityder i samhället. Under 2001 öppnades programmet för ansökningar. SKR ställde sig tillsammans med Hela Människan och Kriminalvårdsstyrelsen bakom en ansökan med titeln ”Bättre frigivning” med målsättningen att förbättra förutsättningarna för personer som frigges från fängelse. I det s k utvecklingspartnerskapet i projektet finns även Sveriges Muslimska Råd, KRIS (Kriminellas Revansch i Samhället), Riksförbundet Frivilliga Samhällsarbetare och Brottsförebyggande Rådet, BRÅ.

Ansökan för den första fasen av projektet beviljades. Den gällde en förberedande fas som inleddes hösten 2001 och skall vara avslutad i april 2002. Under denna fas ska den slutgiltiga utformningen av projektet utarbetas, med samarbetspartners och arbetsmodeller. Om denna plan godkänns i nästa steg innebär det möjligheter till ett långsiktigt och djupgående kriminalvårdsarbete för SKR och övriga medverkande parter.

Projektet vill medverka till att modeller utvecklas som tillvaratar och förstärker klienternas egna resurser under frigivningsarbetet. Det övergripande målet med projektet är att de frigivna skall tillförsäkras sina grundläggande rättigheter, dvs arbete, bostad och social service. Projektet kommer även att samarbeta med en transnationell partner, i vilket land är ännu inte klart.

Dialoggruppen judar – kristna – muslimer

Dialoggruppen judar – kristna – muslimer bildades 1991 och har alltså funnits i 10 år. Intensiteten i gruppens arbete har varierat starkt under denna tid, och under året har behovet av en nyansats för dialogarbetet diskuterats.

Arbetet i gruppen har under våren bl.a. koncentrerats kring en revision av gruppens grunddokument om religionernas ansvar och möjlighet i Sverige idag. Dessutom har frågan om omskärelse samt dialogen mellan religionerna i Mellersta Östern diskuterats.

Den 24 april ägde ett möte med Prins Hassan av Jordanien, ledare för ”Royal Institute for Faith Studies” i Amman, rum på UD.

Höstens diskussioner har främst handlat om terrordådet den 11 september och händelseutvecklingen i världen därefter. En arbetsgrupp inom dialoggruppen har ansvarat för att planera en interreligiös samfundsledarkonferens i Stockholm i mars 2002 med temat ”Livets helighet”.

Till de kristna kyrkorna i Sverige

Jag har under många år haft nöjet att ha ett kollegialt och nära förhållande till bröder och systrar i de svenska kyrkorna. Under mitt senaste besök i höstas hade jag möjlighet att möta många av er igen. Så det är med vänskap och glädje jag nu skriver detta brev till er.

Ni är välsignade som lever i en situation som skiljer sig mycket från den vi möter i USA. I många av de avgörande frågor om rättvisa och fred som världen ställs inför har Sveriges folk och regering legat före andra europeiska regeringar, och långt före USA. I kampen mot apartheid i Sydafrika, för kärnvapenedrustning, för ekonomisk utveckling och i globala miljöfrågor har Sverige spelat en viktig roll. Ledare som Dag Hammarskjöld och Olof Palme är fortfarande ihågkomna med beundran av många av oss i detta land.

Och jag tror att de svenska kyrkorna ligger längre fram än er regering. Ni har ofta spelat en pådrivande och profetisk roll i ert samhälle. Detta ger er ett speciellt ansvar – för av den som getts mycket förväntas mycket. När vi nu går in i 2000-talet, tror jag till exempel att frågor om skuld och utveckling på södra halvklotet är av yttersta vikt. Det gäller också den svåra uppgiften att lösa konflikter i en våldsam värld. Det sanna "kriget mot terrorism" måste innehålla en ekonomisk och politisk kamp för att skapa de förutsättningar som

krävs för att alla jordens människor ska kunna leva i välbefinnande och fred – det gäller att torka ut orättvisornas och förtvivlans träsk, där terrorismens myggor förökar sig. Ni har en betydelsefull röst som måste höras så tydligt att den påverkar er regering och ert samhälle till att inta en ännu starkare ledande roll i detta kritiska uppdrag. Tony Blair och Gordon Brown i Storbritannien, har redan efterlyst en "Marshallplan" mot global fattigdom och kallar den omistlig i kampen mot terrorism. Samtidigt som många av oss i USA arbetar för att ändra vår regerings politik, är vi beroende av våra europeiska vänners mod att utmana USA.

Som kyrka har vi också en speciell roll att ge andlig vägledning – i Sverige, i USA, och i varje annat land. Alla våra samhällen domineras i ökande grad av en materialistisk kultur i vilken ohämmad hedonism, familjesplittring, isolering och främlingskap är vanligt. I varje land måste vi som följer Jesus vittna med våra ord och handlingar om att det finns ett annat, bättre sätt att leva. En ny bok i Amerika med titeln *Jihad vs. McWorld* beskriver de avgörande val som världen ställs inför. En mer kristet präglad livsstil erkänner att alla människor är delar i Guds familj, skapade till Guds avbild, att befolka Guds jord, och att Gud önskar att vi ska vara ett samhälle byggt på kärlek.

”Det gäller att torka ut orättvisornas och förtvivlans trask, där terrorismens myggor förökar sig.

I nom de amerikanska kyrkorna och i den nya rörelsen *Call to Renewal* för att övervinna fattigdom, har vi i ökande grad insett att vi lever i ett globalt samhälle. Regeringar och företag ”globaliseras” varje dag med liten hänsyn till världens befolkning. Vi i kyrkan måste också börja tänka tillsammans och tänka mer strategiskt på hur vi bättre kan relatera till varandra och arbeta tillsammans. Vi måste kommunicera med varandra mer effektivt om vi verkligen ska kunna bygga en internationell rörelse för rättvisa och fred. Vi behöver varandra i vårt uppdrag att utbreda Guds rike.

Jag är en djupt övertygad om att tiden är inne för en ny rörelse för att övervinna fattigdom – lokalt och globalt. Och jag tror att världen längtar efter dem som vill hjälpa oss att lösa våra konflikter utan blodsutgjutelse och blodbad. Jag tror att kyrkorna är kallade att leda en sådan rörelse. Vi har den moraliska grunden att utmana och förändra vanor och politiska system som förtrycker dem Jesus kallade ”dessa minsta som är mina bröder”. Den religiösa gemenskapen kan och måste påverka den internationella debatten i frågor som rör rättvisa och fred. Men för att göra det måste vi komma samman över traditions-, samfunds- och nationsgränser för att möta den andliga och fysiska hungern i vårt samhälle och i vår värld.

E n av de viktigaste lärdomarna från de decennier jag med tron som grund arbetat för är att förändring är att hopp är att tro oavsett förutsättningarna, och att sedan se dessa förändras. Det är vår tro som gör hoppet möjligt, och hopp är den viktigaste ingrediensen för att kunna förändra världen. Det är det som ger oss energin att fortsätta och näring att ständigt förnyas.

Jag tackar er för den varma gästfriheten under mitt senaste besök. Min hustru upplevde sitt första besök i Skandinavien och min treårige son Luke älskar sin svenska flagga och får syn på den på alla möjliga platser – som i vinterolympiaden. Från min egen familj och Sojourners Community, sänder jag er vår kärlek och solidaritet, och hoppas att vi tillsammans som troende människor kan radera spåren av fattigdom och våld i vår värld.

Blessings
Jim Wallis

Röster om Charta Oecumenica

Mikael Ellnemyr, Studiesekreterare Frikyrkliga studieförbundet, tidigare ortodox samordnare i SKR:

– Charta Oecumenica är till sin karaktär en Europeisk överenskommelse/diskussionsunderlag. I vårt lokala och nationella arbete får den lite genomslag. Innehållet måste omvandlas eller studeras ingående innan man räkna med ett genomslag lokalt eller nationellt. Någon sådan studie har ännu ej genomförts, eller är planerad inom den Serbisk-ortodoxa kyrkan eller någon annan ortodox kyrka.

– Inom Europa kan det medföra nya diskussioner som kan leda fram till ett inter-kristet förhållningssätt. Dock finns det flera viktiga kyrkliga gemenskaper som inte omfattas av Charta Oecumenica.

– Charta Oecumenica kan bli utgångspunkten för ett europeiskt samtal omkring ett inter-kristet förhållningssätt. En sådan diskussion är önskvärd särskilt efter att järnridån gradvis börjar rivas ned. Villkoret är dock att diskussionen kan fortgå förutsättningslöst. Charta Oecumenica är inte resultatet av en sådan diskussion, utan incitamentet för en sådan.

Sven Lindström, missionsföreståndare i Svenska Baptistsamfundet:

– I baptistsamfundet har vi ännu inte arbetat med Charta Oecumenica, men vår kyrkostyrelse har antagit det som ett arbetsdokument. Vi har jämfört det med våra egna visioner för samfundet där det bland annat står att vi vill vara en aktiv ekumenisk partner. Vi har ännu inte bestämt hur vi ska jobba vidare med detta. Men vi har ju detta med i vår vision, att vara en aktiv ekumenisk partner.

– I det svenska sammanhanget har detta dokument betydelse för samspelet mellan majoritets och minoritetskyrkor. I Europa har det också stor betydelse. Framför allt den anda som finns i Charta Oecumenica. Det är en bra utgångspunkt för det fortsatta ekumeniska samarbetet även i Sverige även om vi har ett mycket gott ekumeniskt klimat. I Europa har det varit betydelsefullt att dokumentet växt fram med en så bred ekumenisk bas. Jag tycker att det är bra att det tar sin utgångspunkt i att vi har en gemensam uppgift.

– Jag tycker att man ska ta vara på och läsa Charta Oecumeniva för att få bränsle till sin egen syn på evangeliet, vår uppgift i världen och på den egna tron. Den spetsar till väldigt många viktiga frågor, det står mycket starkt för att vara en så liten skrift.

Uttalanden och yttranden

Sveriges Kristna Råd har under 2001 bl a gjort följande offentliga uttalanden och upprop:

- Presidiet ställde sig i mars bakom ett gemensamt upprop till regeringen från svenska enskilda organisationer: ”EU måste gå från ord till handling – ta ställning för en rättvis och hållbar värld!”
- Ett påskbudskap från presidiet med anledning av att påsken inföll samtidigt enligt olika kristna kalendrar
- Uttalande från styrelsen 12 september om terroraktionen mot USA med förbönssupplimaning till alla församlingar i Sverige och alla människor av god vilja
- Uttalande tillsammans med Sveriges Muslimska Råd den 14 september
- Förbönssupprop från presidiet till alla församlingar i landet inför söndagen den 21 oktober
- Uttalande från presidiet den 14 november om främlingsfientlighet och rasism
- Stöd från styrelsen till ett upprop från 42 svenskar med judisk och palestinsk bakgrund för fred i Mellanöstern – i anslutning till den judisk-palestinska Kairodeklarationen

Styrelsen, arbetsutskottet eller generalsekreteraren har avgett remissyttranden över följande utredningar eller rapporter:

- Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, SkU 2000:1-3
- Den svenska evangelieboken, SkU 2000:4-5

- Hjärtats samtal – en liten bönbok, SkU 2000:6
- Att verka för fred – ett gemensamt fredscentrum i Sverige, SOU 2000:74
- Att spränga gränser – Bioteknikens möjligheter och risker, SOU 2000:103
- Forum för levande historia, SOU 2001:5
- Döden angår oss alla – värdig vård vid livets slut, SOU 2001:6
- Barn i homosexuella familjer, SOU 2001:10
- Frivilligheten och samhällsberedskapen, SOU 2001:15 (tillsammans med SST, Islamiska samarbetsrådet och Judiska församlingarnas centralråd)
- Försvarsmaterial på nya villkor, SOU 2001:21 (tillsammans med Kristna freds rörelsen)
- Säkerhet i en ny tid, SOU 2001:41 (tillsammans med SST, Islamiska samarbetsrådet och Judiska församlingarnas centralråd)
- Behandling av ofrivillig barnlöshet, Ds 2000:51
- PM 2001-01-23 om en utveckling av gymnasieskolans kärnämnen
- EG-kommissionens förslag till direktiv om miniminormer för medlemsstaternas förfarande för att bevilja eller återkalla flyktingstatus (tillsammans med Caritas, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, Rädda barnen och Svenska kyrkans nämnd för församlingens utveckling)
- EG-kommissionens förslag till direktiv om miniminormer för mottagande av asylsökande i medlemsstaterna (d:o)
- EG-kommissionens förslag till förordning om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som har ansvaret för att pröva en asylansökan som en medborgare i tredje land har gett in i någon medlemsstat (d:o)
- EU-kommissionens förslag till direktiv om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgare (d:o)
- Förslag till direktiv om fri rörlighet för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar (d:o)
- Förslag till direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i EU (d:o)
- Europeiska kommissionens grönbok om en europeisk strategi för försörjningsstrygghet för energi, KOM 2000(769)
- EU:s sjätte miljöprogram

Sveriges Frikyrkosamråd har avgett yttrande över

- Organiserad brottslighet, hets mot folkgrupp, hets mot homosexuella m m, SOU 2000:88

Alla uttalanden och remissyttrandena som avges av SKR läggs ut på rådets hemsida, www.skr.org.

Ekumeniska arrangemang och händelser

Under 2001 har bl a följande arrangemang anordnats av eller med medverkan från Sveriges Kristna Råd:

10/1	Överläggning med Sveriges Television om religionen i radio/TV, Uppsala
13-15/1	"Stoppa våldet – lär dig ickevåld!" Upptakt för ickevåldsårtiondet i Uppsala med bl a Jim Lawson
13/1-9/2	Långretreat för långtidsdömda med Truls Bernhold på Kumlafängelset
18-25/1	Kyrkornas bönevecka
19-21/1	Rikskonferens för besöksgrupper inom kriminalvården, Sigtuna
21/1	Bibels dag
24-25/1	Sampsalm-seminarium, Teologiska Högskolan i Stockholm
25-26/1	Nordiskt generalsekreterarmöte, Köpenhamn, Danmark
2-6/2	Kyrkornas Världsråds centralkommitté, Potsdam, Tyskland
11-21/2	Ekumenisk delegationsresa till Burma

21/3	Hearing med den statliga globaliseringsutredningen GlobKom
22-25/3	Nordisk ekumenisk sekreterarsamling, Djursholm
5-8/4	Konsultation med CEC och nationella ekumeniska råd i Europa, Prag, Tjeckien
15/4	Gemensam påskdag för alla kristna traditioner
17-22/4	European Ecumenical Encounter, Strasbourg, Frankrike
24-26/4	Skolkyrkoforum, Hässleholm
27-29/4 S	KR:s årsmöte, Uppsala: "Kristet otaktsmöte – en Emmausvandring i tiden"
2/5	Uppvaktning hos rikskriminalchefen Lars Nylén
8-14/5	Europeisk fängelseprästkongress i Driebergen, Holland
9-13/5	CECs kommission för kyrka – samhälle, Kreta
4/6	"Olika generationer i en och samma kyrka" – Samling för ortodoxa ungdomar, S:t Savas Serbisk-ortodoxa kyrka, Stockholm
6/6	Manifestationer för integration och demokrati tillsammans med LO, TCO, SACO och Fackligt Aktiva Invandrare i Stockholm, Göteborg och Borås (Arbetsgruppen Kyrka – Arbetsliv) 6-7/6 Diakonisationsråd, Gävle
6-10/6	Journées d'Arras, Sigtunastiftelsen
7-9/6	Sjunde europakonferensen om social ekonomi, Gävle
13-17/6	29. Deutscher Evangelischer Kirchentag, Frankfurt am Main, Tyskland
15-16/6	Medverkan i seminarier m m i anslutning till EU-toppmötet i Göteborg
15-17/6	Internationell ekumenisk konferens om vapenhandel, Göteborg (tillsammans med Kristna fredsrörelsen)
25-27/6	Flytt av Ekumeniska centret från Stockholm till Sundbyberg
10-12/8	Besök av Desmond Tutu för kontakter med ungdomsorganisationer och media i anslutning till ickevåldsåret
17-19/8	Nordiska ekumeniska rådets årsmöte, Magleås, Danmark
30/8	Halvdagsseminarium "Att möta media"
30/8	Invigningsfest, Nya Ekumeniska centret, Sundbyberg
3/9	Seminarier med Prawate Khid-arn om Christian Conference of Asia och Burma
4-5/9	Personaldagar, Gruvberget – "Alternativ till våld"
21-22/9	"Vad har Gud med sex att göra? – Ett seminarium om sexualitet och andlighet, Hagabergs folkhögskola, Södertälje
25-27/9	Sjukhuskyrkans fortbildningsdagar, Luleå
2-4/10	Rikskonferens för medarbetarna inom Kyrkan i kriminalvården, Sigtuna
5-6/10	Nordiskt generalsekreterarmöte, Oslo, Norge
11/10	Icke-våldsfondens styrelse har sitt första sammanträde
15-16/10	Ekumeniska kyrkoledardagar, Stjärnholms stiftsgård
19/10	Två miniseminarier med Jim Wallis:
-	Overcoming Violence – a Challenge to the Churches of Sweden
-	Introduction to Nonviolence
20/10	"ErfarEnhet och framtid" – Konferens för gemensamma församlingar, Valsätrakyran, Uppsala (FSR)
23/10	Uppvaktning hos justitieminister Thomas Bodström
23-24/10	Utbildning för arbetslivspräster/pastorer/diakoner (Arbetsgruppen Kyrka – Arbetsliv)
24/10	"Broar till varandra" – konferens tillsammans med LO, TCO, SACO i Helsingborg (Arbetsgruppen Kyrka – Arbetsliv)
30/10	Uppvaktning hos utrikesdepartementet om Mellanöstern
31/10	Bildande av Ortodoxa referensgruppen för ekumeniska frågor
10/11	"Svensk islam. Möte med brobyggare", Katolska folkhögskolan, Stockholm (Arbetsgruppen för interreligiös dialog i Stockholms katolska stift)
14-18/11	"Ecumenism & Spirituality" – Symposium i Farfa, Italien
24-25/11	WCC-seminarium om ekologisk skuld, Cotonou, Bénin
26-29/11	Ekumenisk fortbildning för studentpräster och –pastorer, Sunne
30/11	"The Uniting Church in Australia – kyrkounion i praktiken". Seminarium med David Gill om Uniting Church in Australia

- 3-4/12 Utvärderingsseminarium: "Tillsammans på Vägen – hur långt har vi kommit",
Immanuelskyrkan, Stockholm
- 6/12 "Vi är ett folk på vandring" – Pilgrimseminarium och träff för regionalt ekumeniskt engagemang, Immanuelskyrkan, Stockholm
- 13/12 Uppvaktningsbesök hos utrikesminister Anna Lind om Mellanöstern

Material och publikationer

Periodiska publikationer

Aktuellt från Ekumeniska centret

Nyhetsbrev från SKR/FSR, Svenska Missionsrådet och Hela Människan som utkommit med fyra nummer under året

Församlingar för fred

Materialpaket till stöd för församlingar och ekumeniska råd i engagemanget för fred, rättvisa och miljö – tillsammans med Kristna fredsörelsen

Sveriges Kristna Råds skriftserie

Nr 1. Charta Oecumenica

Svensk översättning av Sven-Bernhard Fast

Nr 2. Solidaritetens globalisering – En aktiv svensk globaliseringspolitik

Författare: Georg Andréén, Lennart Molin, Eva Christina Nilsson

Rapporter och kartläggningar

Icekvåldskultur i Uppsala 2005

Rapport från en framtidskonferens i Uppsala 7-9 september 2000

Psalmboksseminarium 25-26/1

Rapport från psalmboksseminariet vid Teologiska Högskolan

Delegationsresa till Burma

Rapport från den ekumeniska delegationsresan Burma 11-21/2

Småskrifter m m

"Ty hos Dig är livets källa (Ps. 36:6-10)"

Material för Kyrkornas bönevecka 2002 – utarbetat i samarbete med Östermalms Kristna Råd

Övrigt

"Skyldig – men vems är skulden?"

Film om skuldkrisen, producerad av Lennart Henriksson inom ramen för Jubel 2000

Stoppa våldet – Lär dig ickevåld!

Affisch och foldrar för upptakten för ickevåldsåret

Vägra våld – Lär dig ickevåld!

Folder till Svenska kyrkans Ungas riksmöte i Alingsås

Uppdaterad och utvecklad hemsida – www.skr.org

Förvaltningsberättelser

2001-01-01 – 2001-12-31

Sveriges Kristna Råd (org.nr 81 76 03-0735)

Sveriges Kristna Råds syfte är att uttrycka och verka för kristen enhet genom att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd, vara mötesplats för kyrkor, samfund och församlingar samt vara samlande och samordnande ekumeniskt organ i Sverige.

Rådets medlemmar utgörs av kyrkor, kristna samfund och församlingar i Sverige.

SKR har under året fortsatt arbetet med den bantade kanslistruktur som trädde i funktion 1999 med ett nytt arbetssätt och nya relationsmönster i förhållande till medlemskyrkorna.

Viktiga beslut har under året fattats om

- fördjupad samverkan med Svenska Missionsrådet om mission/evangelisation
- inrättande av Icke-våldsfonden som utgör en insamlingsstiftelse med syfte att stödja ickevåldsprojekt
- inrättande av Kyrkornas EU-kontor som en fristående ideell förening med Sveriges Kristna Råd och Hela Människan som huvudmän
- utredning av Sveriges Kristna Råds framtida interreligiösa relationer.

SKRs resurser och struktur styrs av medlemskyrkornas ekumeniska ambitioner, rådets förmåga att svara mot medlemskyrkornas förväntningar och kyrkornas beredskap och resurser att bära rådet finansiellt. Under de snart tio år som gått sedan Sveriges Kristna Råd bildades har rådet byggt upp ett brett förtroende och en stark ställning bland medlemskyrkorna och ett växande kontaktnät i samhället i övrigt.

Resultat och ställning

Budgeten för 2001 var underbalanserad med 396 tkr. Denna underbalans berodde dels på att medlemsavgifterna frusits i krontal för hela treårsperioden 1999-2001, samtidigt som de fasta kostnaderna för personal och lokaler ökat med den allmänna kostnadsutvecklingen, dels på beräknade extrakostnader för kansliets flytt från centrala Stockholm till Sundbyberg.

För att skapa en stabilare bas för framtiden arbetade styrelsen under våren med en modell för beräkning av medlemsavgifterna som följer kostnadsutvecklingen. Denna modell, som också avser att underlätta för de minsta kyrkorna, fastställdes i princip av årsmötet som underlag för budgetplaneringen för perioden 2002 – 04.

Underskottet för 2001 stannade dock på 179 tkr. Av underskottet utgörs 86 tkr av ett under året uppkommet underskott för ett flerårigt utbildningsprogram inom Kyrkan i kriminalvården som ska täckas under 2002.

Att underskottet blev lägre än budgeterat förklaras framför allt av en personalvakans på kärnområdet för mission och evangelisation under drygt halva året samt av att SKR under året erhölet företagsanknutna medel från SPP för föregångaren Svenska ekumeniska nämnden på 201 tkr.

Inte heller i år har alla medlemskyrkor kunnat betala full avgift. Differensen mellan beslutade och inbetalda medlemsavgifter har dock fortsatt minska. I budgeten för 2001 – med beslutade

medlemsavgifter på 4 262 tkr – togs hänsyn till svårigheterna att få in alla medlemsavgifter genom att den verkliga intäkten beräknades till 4 100 tkr. Den faktiska intäkten blev 4 071 tkr (2000: 4 053 tkr). En specifikation av inbetalda medlemsavgifter redovisas i not till resultaträkningen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

För att öka delaktigheten i SKRs arbete genomfördes i april ett utvidgat årsmöte i Uppsala som gav viktiga impulser och erfarenheter för framtiden. Ett viktigt inslag var den ungdoms-utbildning i ekumenik som inleddes i samband med årsmötet.

Flytten från centrala Stockholm och etableringen av det nya och väsentligt utvidgade Ekumeniska centret i Sundbyberg har krävt omfattande arbetsinsatser och samtidigt skapat nya ekumeniska möjligheter.

Våren präglades i övrigt av aktiviteter i anslutning till det svenska ordförandeskapet i Europeiska unionen och hösten av terrordådet i USA den 11 september och följderna av detta både globalt och i vårt eget land.

En fylligare redogörelse för rådets verksamhet under 2001 ges i en särskild verksamhetsberättelse.

Framtida utveckling

En utvärdering av Sveriges Kristna Råds roll och arbetssätt kommer att genomföras under 2002 – 03 i samband med andra aktiviteter med anledning av tioårsjubileet av SKRs bildande i december 1992.

Interna utredningar, som kommer att påverka program och projekt inom SKR avslutas under våren:

- en analys av den andliga vården inom kriminalvården som diskuteras av styrelsen under våren 2002
- en utredning om möjligheterna att inrätta ett långsiktigt program för ickevåld i anslutning till FN:s och Kyrkornas världsråds ickevåldsårtionden
- en utredning om svensk medverkan i ett brett internationellt observatörsprogram för Israel – Palestina
- en utredning om en internationell och interreligiös fredskonferens i Sverige under 2003.

Dessa utredningar kan komma att leda till utvidgade insatser i externt finansierade program och projekt inom SKR. De kommer dock inte att påverka omfattningen och resursbehovet för den av medlemskyrkorna finansierade kärnverksamheten.

Ekonomisk redovisning på sid 48-52

Sundbyberg den 4 mars 2002

Thord-Ove Thordson
Generalsekreterare

KG Hammar

Bar Sawme

Solveig Lindström

Henrik Roelvink

Lena Åström

William Kenney

Curt Forsbring

Sven LindströmBirgit

Per-Magnus Selinder

Krister Andersson
Ordförande

Dositej Motika Simon

Ulla Sköldh Jonsson

Wiklund Molberg

Jenny Sjögreen

Anders Östman

Vår revisionsberättelse har avgivits

Hans Torkelsson

Auktoriserad revisor

Gunnar Nygren

SVERIGES KRISTNA RÅD

RESULTATRÄKNING

		2001	2000
VERKSAMHETENS INTÄKTER	Not 1		
Avgifter från medlemmar och observatörer	Not 2	4 071 595	4 053 000
Anslag	Not 3	3 793 125	3 193 662
Gåvor och kollekter		363 806	234 112
Material, deltagaravgifter, mm		2 596 687	1 544 588
Övriga intäkter	Not 4	312 087	858 243
SUMMA VERKSAMHETENS INTÄKTER		11 137 300	9 883 606
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader		-3 712 817	-2 771 045
Övriga externa kostnader		-1 881 665	-1 311 466
Personalkostnader	Not 5	-5 758 437	-5 367 458
Avskrivningar	Not 7	-80 087	-16 922
SUMMA VERKSAMHETENS KOSTNADER		-11 433 006	-9 466 891
VERKSAMHETSRESULTAT		-295 706	416 715
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	Not 6	176 243	183 580
Räntekostnader		-113	0
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>		<i>176 130</i>	<i>183 580</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		-119 577	600 295
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	Not 12		
Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)		-119 577	600 295
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/ fonderingar från tidigare år		128 021	55 664
Reservering av ändamålsbestämda medel/ fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-187 618	-43 493
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-179 174	612 465

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Kristna Råds redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer fr o m 2001 med Årsredovisningslagen. Jämförelsetal har ändrats till följd därav

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktion av böcker, videoband mm direkt

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

BALANSRÄKNING		12/31/01	12/31/00
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	Not 7	159 997	22 407
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	Not 8	1	1
Långfristiga fordringar	Not 9	273 692	370 291
Summa Anläggningstillgångar		433 690	392 699
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 561 784	306 778
Övriga fordringar		305 525	276 706
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 10	420 819	640 738
<i>Kortfristiga placeringar</i>	Not 11	2 876 214	2 669 589
Kassa och bank		1 642 426	581 555
Summa Omsättningstillgångar		6 806 769	4 475 365
SUMMA TILLGÅNGAR		7 240 458	4 868 064
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	Not 12		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		644 471	584 874
Balanserat överskott		2 059 050	2 238 224
Summa Eget kapital		2 703 521	2 823 098
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		631 465	297 451
Skuld till Sida, övriga myndigheter, Allmänna Arvsfonden samt Svenska kyrkan		2 653 279	595 158
Övriga skulder		672 310	650 422
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 13	579 883	501 935
Summa Kortfristiga skulder		4 536 937	2 044 966
Summa Skulder		4 536 937	2 044 966
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 240 458	4 868 064
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den bedömda ekonomiska livslängden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider.

- Inventarier – 5 år
- Installationer och datorer – 3 år

Finansiella anläggningstillgångar

Andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society, har bokförts till 1 krona. Innehavet är en placering för att stödja Oikocredits utlåning i utvecklingsländer

Kortfristiga placeringar

Fondandelar har värderats till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde

Noter på sid 50-52

Noter till årsbokslut för SKR 2001

Not 1 Resultaträkning för SKR-ramen

SKRs resultaträkning omfattar hela omslutningen med självbärande projekt och enheter utöver den beslutade budgeten. SKR-kansliramen omfattar den av årsmötet och styrelsen beslutade budgeten för 2001.

RESULTATRÄKNING för SKR-kansliramen med budgetjämförelse

INTÄKTER	2001	Budget	2000
Avgifter från medl. & observatörer	4 071 595	4 100 000	4 053 000
Anslag	1 698 450	1 720 000	1 510 414
Gåvor och kollekter	201 099	200 000	176 640
Försäljning material, deltagaravgifter,mm	998 682	384 000	700 267
Övriga intäkter	201 924	0	755 585
SUMMA INTÄKTER	7 171 750	6 404 000	7 195 906
KOSTNADER			
Direkta verksamhetskostnader	-1 770 565	-1 857 000	-1 251 940
Övriga externa kostnader	-1 544 018	-1 450 000	-1 314 794
Personalkostnader	-4 127 229	-3 797 000	-4 182 565
Avskrivningar	-80 087	-23 000	-16 922
SUMMA KOSTNADER	-7 521 899	-7 127 000	-6 766 221
VERKSAMHETSRESULTAT	-350 149	-723 000	429 685
<i>Resultat från finansiella investeringar</i>			
Ränteintäkter och liknande resultatposter	176 014	75 000	183 568
Räntekostnader	-113		
<i>Summa resultat från finansiella investeringar</i>	<i>175 901</i>	<i>75 000</i>	<i>183 568</i>
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING	-174 248	-648 000	613 253

FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT

Årets resultat enligt resultaträkning (se ovan)	-174 248	-648 000	613 253
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar från tidigare år	16 000	252 000	0
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året	-20 926		0
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital	-179 174	-396 000	613 253

Not 2: Avgifter från medlemmar och observatörer

Bulgariska ortodoxa kyrkan	3 000	HI Sergij ryska ortodoxa församl	10 000
Estniska ev-luth kyrkan	10 000	Ryska ortodoxa kyrkan	3 000
Etiopiska ortodoxa kyrkan	4 595	Serbiska ortodoxa kyrkan	50 000
Finska ortodoxa kyrkan	5 500	SjundedagsAdventistsamfundet	19 000
Franska reformerta kyrkan	12 000	Svenska Alliansmissionen	93 000
Frälsningsarmén	97 000	Svenska Baptistsamfundet	136 000
Katolska kyrkan	436 000	Svenska Frälsningsarmén	13 000
Lettiska ev-luth kyrkan	10 000	Svenska kyrkan med EFS	2 200 000
Metodistkyrkan	46 000	Svenska Missionsförbundet	476 000
Nybygget - kristen samverkan	99 000	Syrisk-ortodoxa kyrkan	56 500
Pingströrelsen	275 000	Östassyriska kyrkan	17 000
		Summa	4 071 595

Avgifter från medlemsorganisationer och observatörer uppgick år 2000 till 4 053 000 kr

Not 3: Externa Anslag	2001	2000
Anslag, SIDA	1 285 563	801 031
Anslag UD	284 034	442 272
Anslag övriga statliga	1 323 369	1 555 035
Anslag, övriga	900 159	395 324
Summa	3 793 125	3 193 662

Not 4: Övriga intäkter

I övriga intäkter ingår intäkter från SPP avseende företagsanknutna medel med 201 158 kr (745 958 kr). Under året har Ekumeniska Nämndens fordran på SPP överförs till SKR. Fordran på SPP per 31 december 2001 har nuvärdesberäknats.

Not 5: Löner, andra ersättningar och sociala avgifter

Löner och andra ersättningar:	2001	2000
Generalsekreterare	369 344	354 416
Övriga anställda	2 872 143	2 813 116
Lön till övriga	605 013	443 866
Totala löner och ersättningar	3 846 500	3 611 399
Sociala kostnader	1 553 845	1 449 472
Varav pensionskostnader	(291 772)	(247 777)

Av pensionskostnaderna avser 52,9 tkr generalsekreterare. Lön till övriga finansieras till största delen av kriminalvårdsmyndigheten. Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 6: Övriga ränteintäkter & liknande resultatposter

	2001	2000
Utdelning	139 195	105 431
Räntor	69 617	32 408
Nedskrivningar/uppskrivningar av räntefonder	-32 570	45 741
	176 243	183 580

Not 7: Inventarier

	2001	2000
Ingående anskaffningsvärde	340 222	340 841
Inköp	217 677	3 381
Utrangeringar	-104 870	-4 000
Utgående ackumulerade anskaffningar	453 029	340 222
Ingående avskrivningar	-317 815	-304 893
Utrangeringar	104 870	4 000
Årets avskrivning	-80 088	-16 922
Utgående ackumulerade avskrivningar	-293 033	-317 815
Utgående bokfört värde	159 997	22 407

Av totala inköp 2001, uppgående till 217 677 kr, utgör 121 440 kr SKRs del av Ekumeniska Centrets gemensamma investeringar under 2001.

	SKRs del	Total investering
Datainstallationer	74 573	785 228
Intranät	27 194	204 975
Inventarier	19 673	198 890
	121 440	1 189 093

Not 8: Långfristiga värdepappersinnehav

Posten motsvarar 103 andelar i Oikocredit, Ecumenical Development Cooperative Society. Marknadsvärdet per 00-12-31 var 25 804,45 EUR, ca 233,9 tkr (223,4 tkr).

Not 9: Långfristiga fordringar

Fordran "SPP företagsanknutna medel" har nuvärdeberäknats till totalt 499 692 kr (555 433 kr) varav 273 692 kr (370 291 kr) är långfristig fordran och 226 000 kr (185 142 kr) är kortfristig fordran.

Not 10: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2001	2000
Förutbetalda hyror	134 737	98 832
Övriga förutbetalda kostnader	233 261	541 906
Upplupna intäkter	52 821	0
Summa	420 819	640 738

Not 11: Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar innehåller medel placerade i räntefonder i Robur.

De har värderats till marknadsvärdet per 2001-12-31

Not 12: Eget kapital

	Reservering för projekt	Reservering för kansliram	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans	273 897	310 975	2 238 224	2 823 096
Reserveringar	26 369	161 251		187 620
Utnyttjanden	-112 021	-16 000		-128 021
Kvarstående belopp för året			-179 174	-179 174
Utgående balans	188 245	456 226	2 059 050	2 703 521

Not 13: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2001	2000
Upplupna semesterlöner	276 015	268 479
Övriga upplupna kostnader	51 004	233 456
Förutbetalda intäkter	78 578	0
Summa	405 597	501 935

Not 14: Medelantal anställda

	2001	2000
Antal anställda (årsarbetskrafter)	12	12
Varav män	8	7

Sveriges Frikyrkosamråd – FSR

(organisationsnr. 80 20 06-1571)

Sveriges Frikyrkosamråd är ett samarbetsorgan för samfund och rörelser i Sverige som består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse av tro på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

Sveriges Frikyrkosamråds uppgift är att utgöra frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd, SKR, att vara ett forum för gemenskap, samråd och samverkan mellan dess medlemmar och handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

FSR är en egen juridisk person med eget kapital, egen förvaltning och egen verksamhet förutom det som sker inom ramen för integreringen med SKR.

FSR finansieras genom verksamhetspecifika statliga bidrag, anslag från medlemssamfunden, avkastning från kapital, deltagaravgifter, anslag och försäljningsintäkter. Då statligt stöd genom Samarbetsrådet för statsbidrag till trossamfund, SST, till högskoleverksamhet och arbetet inom kriminalvården, NAV, från och med år 2000, inte betalas ut direkt till FSR har anslag givits av medlemssamfunden till denna verksamhet.

Viktiga beslut som har fattats under 2001

- På FSRs årsmöte 2001 framfördes önskemål från medlemskyrkorna att öka engagemanget inom området Skola-Kyrka. Uppdraget beslutades ske i samarbete med det SKR-relaterade nätverket för skolfrågor och med en förstärkning av handläggarens tjänst på kansliet med 30 %. Nätverket bildades redan under hösten 2000. Som ett led i den pågående integrationsprocessen mellan SKR och FSR beslutades om en bred ekumenisk dimension i arbetet. FSR åtar sig uppdraget på ekumenisk delegation och avsätter nödvändiga resurser för att under en tvåårsperiod, 2002-2003, kunna utöka ansvaret för området Skola-Kyrka.
- Hösten 2001 hölls i FSRs regi en konferens för gemensamma församlingar med temat "Erfarenhet och Framtid". FSR ombads att fortsättningsvis vara stöd och "bollplank" för de gemensamma församlingarna och deras arbete.
- En utökning av samordningsansvaret för den andliga vården i sjukvården till att även gälla invandrarsamfunden kunde genomföras genom en utökning av tjänst för handläggare inom andlig vård i öppen vård på 30 %. Förberedelser för en uppvaktning på kulturdepartementet för att informera och begära större anslag till den andliga vården i sjukvården gjordes i december.

Resultat och ställning

FSRs budget för 2001 var underbalanserad med 73 tkr. I bokslutet redovisas dock ett kvarstående belopp efter fördelning på endast -14,5 tkr. Under året har FSR erhållit 800 tkr i tilläggsköpeskillning för aktier i Aktie-Ansvar AB, jämfört med förväntat 400 tkr. Att utfallet stannade vid -14,5 tkr beror till stor del på det från Aktie-Ansvar erhållna beloppet. Ett underskott var budgeterat för NAVs verksamhet med 120 tkr, men det uppgick i bokslutet till 160 tkr.

Även Andlig vård i sjukvården uppvisar ett underskott med 226 tkr, främst på grund av utökning av tjänster. Detta underskott täcks med medel ur reserverade medel för Andlig vård i sjukvården. Fr.o.m. andra halvåret 2001 har Samarbetsnämnden för statligt stöd till trossamfund ändrat utbetalningsrutiner. Beslut om fördelning av statsbidragen till sjukhuspastorstjänster fattas av FSR, men betalas direkt från SST till sjukhuspastorernas huvudmän. Härigenom minskas FSRs såväl intäkter som kostnader för året med ca. 1,8 miljoner kr.

Till verksamheten för högskolan har under året inkommit ej budgeterade bidrag med 51 tkr. Årets överskott i högskolearbetet 77 tkr har avsatts för kommande satsningar.

Frikyrkliga forskningsrådet, FRIFO, är en del av FSR och finansieras bl.a. genom anslag från C.E. Wikströms minnesfond och avkastning av egna fonder. Ur FRIFOs fonderade medel har under året utnyttjats 83 tkr.

Enligt FSRs kapitalplaceringspolicy placeras en del av organisationens kapital i aktier och räntebärande värdepapper. Förändringen i aktieportföljen och på aktiemarknaden har lett till att marknadsvärdet på aktieinnehavet vid årsskiftet 2001/2002 var 6.3 % högre än det bokförda värdet jämfört med 28.6% vid årsskiftet 2000/2001.

Försäljningen av aktier i Aktie-Ansvar AB har hittills inbringat 3 miljoner kr och förväntas ge ytterligare tilläggsköpeskillning under 2002.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Försommaren präglades av uppbrottet från Lästmakargatan i Stockholm till nya lokaler i Ekumeniska centret i Sundbyberg. Flyttningen krävde omfattande arbetsinsatser, men har givit en berikande närhet till 16 andra närstående organisationer.

Framtida utveckling

Integrationsprocessen mellan SKR och FSR fortsätter sakta framåt och den utökade skolinsatsen, som utförs på ekumenisk delegation från SKR, är en del i detta.

Områden där verksamheten kommer att utvecklas och förändras:

- Utökat ansvar för verksamhet inom Skola-Högskola
- Utveckling av samordningsfunktion för alla religioner inom Andlig vård i sjukvården
- Förändring och förbättring av FRIFOs arbetsätt

En fylligare redogörelse för FSRs verksamhet under 2001 lämnas i en gemensam verksamhetsberättelse med SKR.

Ekonomisk redovisning på sid.55-59

Sundbyberg den 13 mars 2002

Marianne Andréas
Frikyrklig samordnare

Sven-Gunnar Lidén

Krister Andersson

Lars Hult

Leif Johansson

Claes Lundström

Rolf Roos

Vår revisionsberättelse har avgivits

Hans Torkelsson
Auktoriserad revisor

Rolf Nordström
Ordförande

Roger Stenzelius

Sten-Gunnar Hedin

Ulla Sköldh Jonsson

Leif Nilsson

Jean Luc Martin

Karl-Gustav Thunblad

Sveriges Frikyrkosamråd

RESULTATRÄKNING

VERKSAMHETENS INTÄKTER	Not	2001	2000
Anslag			
Anslag från medlemssamfunden		550 000	550 000
Anslag från SST	1	3 051 500	4 965 000
Övriga anslag		91 000	110 000
Summa anslag		3 692 500	5 625 000
Övriga intäkter	8	413 985	1 107 534
Summa intäkter		4 106 485	6 732 534
VERKSAMHETENS KOSTNADER			
Anslag och bidrag	2	-2 927 909	-4 127 789
Direkta verksamhetskostnader		-941 021	-871 434
Övriga externa kostnader		-674 246	-442 884
Personalkostnader	3	-1 092 322	-1 301 111
Avskrivningar		-11 020	0
Summa kostnader		-5 646 518	-6 743 218
Verksamhetsresultat		-1 540 033	-10 684
RESULTAT FRÅN FINANSIELLA INVESTERINGAR			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	4	1 140 448	1 646 956
Övriga ränteutäkter och liknande resultatposter	5	91 892	356 693
Räntekostnader och liknande resultatposter	0	-1 522	
Förvaltningskostnader		-69 638	-59 045
Summa resultat från finansiella investeringar		1 162 702	1 943 082
ÅRETS RESULTAT FÖRE FÖRDELNING		-377 331	1 932 398
FÖRDELNING AV ÅRETS RESULTAT	11		
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-377 331	1,932 398
Utnyttjande av ändamålsbestämda medel/fonderingar		439 446	892 793
Reservering av ändamålsbestämda medel/fonderingar som erhållits men inte utnyttjats under året		-76 662	-1,037 415
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-14 547	1 787 776

Redovisnings- och värderingsprinciper

Sveriges Frikyrkosamråds redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer fr o m 2001 med Årsredovisningslagen. Jämförelsetal har ändrats till följd därav.

Varulager

Av försiktighetsskäl kostnadsförs produktioner av böcker mm direkt.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde), för värdepappersportföljen i sin helhet, i enlighet med den sk portföljmetoden.

Noter på sid. 57 – 59

Sveriges Frikyrkosamråd

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	Not	12/31/01	12/31/00
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	29 971	0
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Långfristiga värdepappersinnehav	7	10 481 404	10 051 175
Långfristiga fordringar	8	581 665	616 884
Summa finansiella anläggningstillgångar		11 063 069	10 668 059
Summa anläggningstillgångar		11 093 040	10 668 059
Omsättningstillgångar			
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		165 827	13 811
Övriga fordringar		73 220	62 837
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9	199 200	105 124
Summa kortfristiga fordringar		438 247	181 772
<i>Kortfristiga placeringar</i>	10	1 119 885	883 418
<i>Kassa och bank</i>		1 072 169	2 256 657
Summa omsättningstillgångar		2 630 301	3 321 847
SUMMA TILLGÅNGAR		13 723 341	13 989 906
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	11		
Ändamålsbestämda medel/fonderingar		7 387 298	7 750 081
Balanserat kapital		5 716 894	5 731 441
Summa eget kapital		13 104 192	13 481 522
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		406 753	219 617
Övriga skulder		22 605	98 415
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	12	189 791	190 352
Summa kortfristiga skulder		619 149	508 384
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		13 723 341	13 989 906
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över den beräknade ekonomiska livslängden.

Härvid tillämpas följande avskrivningstider:

Inventarier – 5 år

Installationer och datorer – 3 år

Kortfristiga placeringar

Fondandelar har värderats till det lägsta av anskaffnings- och verkligt värde.

Noter på sid. 57 – 59

Noter till årsbokslut för FSR 2001

Not 1: Anslag från Samarbetsnämnden för statligt stöd till trossamfund

	2001	2000
Anslag från Samarbetsnämnden för statligt stöd till trossamfund		
Andlig vård i sjukvården, verksamhets- och utbildningsbidrag	3 051 500	4 965 000

Not 2: Anslag och bidrag

	2001	2000
Verksamhets- och utbidningsbidrag sjukhuspastorer	1 953 504	2 849 000
Verksamhetsbidrag studentpastorer	225 819	224 387
Verksamhetsbidrag NAV	218 086	215 882
Anslag beviljade av FRIFO	118 000	58 520
Evangelisationssatsning	0	540 000
Diverse anslag		
Pilotprojekt Härnösands frikyrkoråd	100 000	100 000
Svenska Bibelsällskapet	50 000	50 000
Örebro Missionsskola	0	30 000
S:t Jacob av Nsibius, sjukhuspastor	0	60 000
Libris	50 000	0
Pingstförsamlingarnas Handikappverksamhet	20 000	0
Svenska Baptistsamfundet, Naturlig Församlingsutveckling	30 000	0
Sveriges Kristna Råd	32 500	0
Nybygget Kristen samverkan	30 000	0
Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar	100 000	0
Summa	2 927 909	4 127 789

Not 3: Löner, andra ersättningar och sociala avgifter

	2001	2000
Löner och andra ersättningar		
Övriga anställda	616 930	801 792
Lön till övriga	76 830	42 300
	693 760	844 092
Sociala kostnader	251 794	301 232
Varav pensionskostnader	(34 218)	(49 741)

Lön utgår ej till frikyrklig samordnare då samordnare för Frikyrkofamiljen inom Sveriges Kristna Råd leder arbetet i Sveriges Frikyrkosamråd och uppstår lön från Sveriges Kristna Råd. Inga arvoden har utgått till styrelseledamöter.

Not 4: Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

	2001	2000
Utdelning	868 015	470 482
Räntor	340 915	403 083
Realisationsresultat vid försäljning	-68 482	773 391
	1 140 448	1 646 956

Not 5: Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2001	2000
Utdelning	20 822	17 447
Räntor	55 425	31 589
Realisationsresultat vid försäljning	15 645	307 657
	91 892	356 693

Not 6: Inventarier

	2001	2000
Ingående anskaffningsvärde	61 200	61 200
Inköp	40 991	0
Utgående ackumulerade anskaffningar	102 191	61 200

Ingående avskrivningar	-61 200	-61 200
Årets avskrivningar	-11 020	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-72 220	-61 200

Utgående bokfört värde **29 971** **0**

Av totala inköp 2001, uppgående till 40 991 kr, utgör 12 912 kr FSRs del av Ekumeniska Centrets gemensamma investering under 2001.

	FSRs del	Total investering
Datainstallationer	7 247	785 228
Inventarier	5 665	198 890
	12 912	984 118

Not 7: Långfristiga värdepappersinnehav

Aktier	Antal	Marknadsvärde	Bokfört värde
Astra Zeneca	600	288 600	197 747
Boliden SDA	3000	130 500	192 560
Electrolux B	1000	156 500	120 098
Ericsson B	8000	456 000	391 153
Investor	1500	171 750	146 936
JM	900	198 000	189 945
NCC B	2000	140 000	147 735
Tele2 B (f d Netcom B)	500	189 000	150 220
Nokia SDB	500	133 500	76 003
Pharmacia&Upjohn SDB	476	217 056	161 604
SCA B	1100	315 700	219 285
Skandia Försäkring	3000	228 000	282 740
Skanska	1000	68 500	63 315
SSAB svenskt stål B	1000	94 500	79 395
Song Network Holding (f d TeleI Eur.)	1000	8 950	146 949
Trelleborg	2000	161 000	155 775
Attendo (f d Telelarm Care B)	10	0	985
Volvo B	900	158 400	209 113
Summa aktier		3 115 956	2 931 558

Växlar och certifikat	Nominellt belopp	Marknadsvärde	Bokfört värde
SSVX 020320	2 000 000	2 016 580	1 982 437
Summa statsskuldväxlar	2 000 000	2 016 580	1 982 437

Obligationer			
SBAB 116	200 000	203 110	202 174
SBAB 117	1 500 000	1 522 275	1 509 242
Lan 1033	300 000	323 112	332 248
Lan 1035	600 000	621 204	630 652
Lan 1037	100 000	114 150	118 220
Lan 1040	400 000	428 864	434 440
Lan 1041	200 000	221 534	226 293
Lan 1042	500 000	505 165	505 390
Lan 1043	300 000	295 941	296 109
Lan 1044	100 000	94 441	95 327
Lan 1045	200 000	199 076	199 054
Lan 1558	1 000 000	1 017 110	1 018 260
Summa obligationer	5 400 000	5 545 982	5 567 409

Summa långfristiga värdepappersinnehav **10 678 518** **10 481 404**

Not 8: Långfristiga fordringar

Fordran "SPP-företagsanknutna medel" har nuvärdesberäknats till totalt 620 165 kr (658 429 kr) varav 581 665 kr (616 884 kr) är långfristig fordran och 38 500 kr (41 545 kr) är kortfristig fordran. I övriga intäkter år 2000 redovisades härigenom 658 tkr avseende SPP-medel.

Not 9: Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2001	2000
Förutbetalda hyror	26 661	0
Upplupna ränteintäkter	170 046	102 816
Övriga förutbetalda kostnader	2 493	2 308
Summa	199 200	105 124

Not 10: Kortfristiga placeringar

	Marknadsvärde	Bokfört värde
Aktie-Ansvar fondandelar	1,226 482 (1 159 021)	1,119 885 (883 418)

Not 11 Kapital

	Personal-konstnads-reservl	Projektfond	Forskningsfond	Reserverade projektmedel		Reserverade medel Andlig vård i Sjukvården	Balanserat Kapital	Totalt eget Kapital
				FRIFO	Högskola			
Ingående balans	2 770 000	2 247 911	624 591	123 998	119 235	1 864 346	5 731 441	13 481 522
Reserveringar					76 662			76 662
Utnyttjanden	-30 000	- 100 000		-83 561		-225 885		-439 446
Kvarstående belopp för året							-14 547	-14 547
Utgående balans	2 740 000	2 147 911	624 591	40 437	195 897	1 638 461	5 716 894	13 104 192

Not 12: Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2001	2000
Upplupna semesterlöner	60 269	63 951
Upplupna komp löner	69 325	61 605
Upplupna sociala avgifter	18 366	19 285
Övriga upplupna kostnader	41 831	44 461
Förutbetalda intäkter	0	1 050
Summa	189 791	190 352

Not 13: Medelantal anställda

	2001	2000
Antal anställda (årsarbetskrafter)	2,2	3,0
Varav män	1,6	2,0

Adresser

Sveriges Kristna Råd

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg
Postadress: 172 99 Sundbyberg
Telefon: 08-453 68 00
Telefax: 08-453 68 29
E-post: info@skr.org
Hemsida: www.skr.org
Organisationsnummer: 817603-0735
Postgiro: 648 97 51-5
Bankgiro: 58 34-8756

Sveriges Frikyrkosamråd

(frikyrkofamiljen inom SKR)

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg
Postadress: 172 99 Sundbyberg
Telefon: 08-453 68 00
Telefon: 08-453 68 30
Telefax: 08-453 68 29
E-post: marianne.andreas@skr.org
Hemsida: www.skr.org
Organisationsnummer: 802006-1571
Postgiro: 35 94 59-5
Bankgiro: 5705-4090

PERSONAL INOM SKR/FSR

Thord-Ove Thordson
generalsekreterare
08-453 68 01,
thord-ove.thordson@skr.org

Stefan Andersson
handläggare, Frikyrkosamråd
08-453 68 34, stefan.andersson@skr.org

Marianne Andréas
frikyrklig samordnare/sekreterare för Sveriges Frikyrkosamråd
08-453 68 31, marianne.andreas@skr.org

Ragnar Asserhed
konsulent för kyrkan i kriminalvården
08-453 68 11, ragnar.asserhed@skr.org

Rune Forsbeck
sekreterare för andlig vård inom hälso- och sjukvården, Frikyrkosamråd
08-453 68 33, rune.forsbeck@skr.org

Carl-Johan Friman
informationssekreterare
08-453 68 57, carl-johan.friman@skr.org

Margareta Ingelstam
projektledare för "Utbildning för att förebygga våld, hantera konflikter och bygga fred"
08-453 68 14,
margareta.ingelstam@skr.org

Lennart Molin
direktor för socioetik och ekumenisk diakoni
08-453 68 23, lennart.molin@skr.org

Monica Norén
assistent
08-453 68 16, monica.noren@skr.org

Lennart Renöfalt
projektledare för Globalisation and Debt
lennart.renofalt@telia.com

Catharina Segerbank
direktor för ekumenisk teologi
08-453 68 10,
catharina.segerbank@skr.org

Mikael Sundkvist
ortodox samordnare
08-453 68 20, mikael.sundkvist@skr.org

Hillevi Törnkvist
kansli- och ekonomisvarig
08-453 68 02, hillevi.tornkvist@skr.org

Helena Wangefelt Ström
projektsekreterare
08-453 68 13, helena.w.strom@skr.org

GEMENSAMMA FUNKTIONER FÖR EKUMENISKA CENTRET

Stellan Ek
vaktmästare, materialbeställning
08-453 68 27, stellan.ek@skr.org

Oscar Kindbom
datasupport
08-453 68 25, oscar.kindbom@skr.org

Margit Nällesjö
receptionist
08-453 68 00, receptionen@ekuc.se

Jenny Sturmhövel
receptionist
08-453 68 00, receptionen@ekuc.se

SKRs STYRELSE

Ordinarie	Ersättare
Frikyrkofamiljen: Kristen Andersson Per-Magnus Selinder Sven Lindström Ulla Sköldh Jonsson Eskil Albertsson	 Kerstin Enlund Jean Luc Martin Sven-Gunnar Lidén Leif Tullhage Anders Östman

Katolska kyrkofamiljen: William Kenney Henrik Roelvink	 Åke Göransson Elisabeth Carelli
---	--

Lutherska kyrkofamiljen: KG Hammar Curt Forsbring Birgith Wiklund Molberg Jenny Sjögren	 Sven-Bernhard Fast Anna Lundblad Mårtensson Christina Hjertén Sofia Robertsson
---	--

Solveig Lindström Bertil Johansson	leva Graufelde Lena Åström
---------------------------------------	-------------------------------

Ortodoxa och österländska kyrkofamiljen:

Dositiej Motika Simon Bar Sawme	Mihai Radu Tekola Worku
------------------------------------	----------------------------

FSRs STYRELSE

Ordinarie	Ersättare
Björn Ottesen Jean Luc Martin Rolf Roos Ulla Sköldh Jonsson Rolf Nordström Sten-Gunnar Hedin Roger Stenzelius Anders Bengtsson Sven-Gunnar Lidén Leif Johansson	 Per Bolling Isabelle Ekström Gunnar Nilsson Hans Växby Per Karlsson Leon Lindberg Anders Ekstedt Lars Hult Sven Lindström Ingegerd Kindell-Hellman Pär Sandstedt -

Krister Andersson Christina Molin	
--------------------------------------	--

EKUMENISKA NÄTVERK

Diakoni
Kontaktperson på SKRs kansli: Lennart Molin

Gender
Kontaktperson: Agneta Jåfs
Ekumeniska Centret, 172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 04
Kontaktperson på SKRs kansli: Thord-Ove Thordson, Marianne Andréas

Handikapp
Kontaktperson på SKRs kansli: Helena Wangefelt Ström.

Invandrings- och integrationsfrågor
Kontaktperson: Leena Björstedt, Kyrkokansliet, 751 70 UPPSALA
Tel 018-16 95 86
Kontaktperson på SKR:s kansli: Mikael Sundkvist

Mission i Sverige
Kontaktperson: Sten Gunnar Hedin
Filadelfiaförsamlingen, Box 21055
100 31 STOCKHOLM
Tel. 08-457 09 00
Kontaktperson på SKR:s kansli: Vakant

Religionsfrihet
Kontaktperson: Åke Göransson
Kyrkogårdsgatan 45 B
752 24 Uppsala
Tel 018-52 49 02
Kontaktperson på SKR:s kansli: Marianne Andréas

Religionsteologi
Kontaktperson: Kaj Engelhart, Caritas, Ölandsgatan 42, 116 63 STOCKHOLM.
Tel: 08-55 60 20 00, fax: 08-55 60 20 20.

Kontaktperson på SKRs kansli: Catharina Segerbank

Skolkyrka

Kontaktperson : Jonas Gräslund, Stockholms stift, Box 2016, 103 11 STOCKHOLM.
Tel 08-508 940 19, 070-216 40 05.
E-post: jonas.graslund@svenskakyrkan.se
Kontaktperson på SKRs kansli : Stefan Andersson

Sveriges Kristna Ungdomsrörelser, SKUR

Kontaktperson: Elaine Lindblom, SBUF 172 99 Sundbyberg
Tel. 08-453 69 89
Kontaktperson på SKRs kansli: Helena Wangefelt Ström.

NÄTVERK INOM FRIKYRKOFAMILJEN

Nätverk för teologi

Kontaktperson: Dan Salomonsson, Filadelfiaförsamlingen, Box 1126, 75141 Uppsala, tel. 018-15 21 80
Kontaktperson på SKR/FSRs kansli: Marie-anne Andréas.

Församlingsgrundande

Kontaktperson: Hans Andersson
Svenska Alliansmissionen, Box 615 551 18 Jönköping
Tel. 036-30 61 50

Församlingsutveckling

Klas Eriksson
Svenska Baptistsamfundet, 172 99 Sundbyberg
Tel. 08-564 827 00

PROGRAMGRUPPER/ SAMTALSGRUPPER

Kyrkan i kriminalvården

Ordf leva Graufelde, Malmvägen 16 B 191 60 SOLLENTUNA
Tel/fax 08-96 97 67
E-post: rev-ieva@algonet.se
Kansliet: Ragnar Asserhed

Samtalsgruppen LO-TCO-SACO-SKR – Kyrka-arbetsliv

Kontaktperson: Per Starke, Svenska kyrkans arbetslivscentrum, Stiftelsen Bräcke Diakonigård, Box 21062, 418 04 Göteborg.
Tel 031-50 25 00, fax 031-54 79 69
E-post: per.starke@bracke.org
Hemsida: www.kyrka-arbetsliv.org

Dialoggruppen Judar-Kristna-Muslimer

Kontaktperson: Elon Ahlbäck
Vaksala kyrkväg 43, 754 45 UPPSALA
Tel 018-25 27 21, fax 018-25 50 37
E-post: p.e.ahlback@swipnet.se
Kontaktperson på SKRs kansli: Catharina Segerbank

MEDLEMSKYRKOR

Armeniska Apostoliska kyrkan

c/o Vahe Mahdessian
Hillerödsgränd 4, 164 46 KISTA.
Tel 08-751 87 12.

Bulgariska Ortodoxa kyrkan

Narviksgatan 9, 164 33 KISTA
Tel 08-751 22 61

Estniska Evangelisk-Lutherska kyrkan

Box 45074, 104 30 STOCKHOLM
Tel 08-20 69 78

Estniska Ortodoxa kyrkan

c/o Nikolai Suursööt
Fridhemsgatan 2, 112 40 STOCKHOLM
Tel 08-653 50 83

Etiopiska Ortodoxa kyrkan

Box 16043, 103 21 STOCKHOLM
Tel 08-724 60 76

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 98 00, fax 018-16 98 01
E-post: efs@efs.svenskakyrkan.se
Hemsida: www.efs.nu

Finska Ortodoxa församlingen i Sverige

Fågelstavägen 54 1tr
124 33 BANDHAGEN
E-post: finska.ortodoxa@swipnet.se

Franska Reformerta kyrkan

Humlegårdsgatan, 13 nb,
114 46 STOCKHOLM
Tel 08-662 88 71, Exp. 08-662 81 32,
fax 08-662 98 17
E-post: frks@egl.frrf.se

Frälsningsarmén

Östermalmsgatan 71
Box 5090, 102 42 STOCKHOLM
Tel. 08-562 282 00, fax. 08-562 283 91
E-post: info@fralsningsarmen.se
Hemsida: www.fralsningsarmen.se

Koptiska Ortodoxa kyrkan

Värgatan 2 nb, 126 33 HÄGERSTEN
Tel. 08-740 54 13

Lettiska Evangelisk-Lutherska kyrkan

c/o Prosten Ieva Graufelde
Malmvägen 16 B, 4 tr, 191 60 SOLLENTUNA
Tel/fax 08-96 97 67
E-post: rev-ieva@algonet.se

Makedonska Ortodoxa kyrkan

Hagalundsgatan 5, 214 39 MALMÖ
Tel 040-19 28 02, 92 65 14, fax 040-19 28 02

Metodistkyrkan i Sverige

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 90, fax 08-453 69 95
E-post: info@metodistkyrkan.se
Hemsida: www.metodistkyrkan.se

Biskopskontoret

Postboks 2689, St. Hanshaugen, N-1031 OSLO, Norge
Tel. +47-2320 1060, fax +47-2320 1410
E-post: biskop@metodistkirken.no

Rumänska Ortodoxa kyrkan

Vanåsgatan 66, 216 20 MALMÖ
Tel/fax 040-13 46 54

Ryska Ortodoxa kyrkan – Kristi Förklarings församling

Box 19027, 104 32 STOCKHOLM
Tel 08-15 63 16

Ryska Ortodoxa kyrkan (Moskvapatriarkatet)

Hl. Sergij församling
Box 15150, 104 65 Stockholm

Serbiska Ortodoxa kyrkan

Bägerstavägen 68, 120 47 ENSKEDE GÅRD
Tel 08-722 99 30, 08-91 97 37 (även fax)

Stockholms Katolska Stift

Box 4114, 102 62 STOCKHOLM
Tel 08-462 66 00, fax 08-702 05 55
E-post: biskopsassistent@kbas.catholic.se
Hemsida: www.catholic.se

Svenska Alliansmissionen

Box 615, 551 18 JÖNKÖPING
Tel 036-30 61 50, fax 036-30 61 79
E-post: info@sam.f.se
Hemsida: www.sam.f.se

Svenska Baptistsamfundet

172 99 Sundbyberg (fr o m sommaren 2001)
Tel 08-564 827 00, fax 08-564 827 27
E-post: baptist@baptist.se (eller förnamn@baptist.se)
Hemsida: www.baptist.se

Svenska Frälsningsarmén

Kyrkvägen 13 A
507 31 BRÄMHULT
Tel 033-10 55 09

Svenska kyrkan

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-16 96 40
E-post: info@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkan.se

Svenska Missionsförbundet

Box 6302, 113 81 STOCKHOLM
Tel 08-15 18 30, fax 08-674 07 93
E-post: info@smf.se
Hemsida: www.smf.se

Syrisk-ortodoxa kyrkan

Syrisk-ortodoxa ärkestiftet
Förvaltarvägen 38, 151 47 SÖDERTÄLJE
Tel 08-550 656 44, 550 860 86, fax 08-550 868 83
Syrisk-ortodoxa patriarkaliska ställföreträdarskapet
Klockarvägen 110, 151 61 SÖDERTÄLJE.
Tel 98-550 611 76, 08-550 101 01. Fax 08-550 843 00.

Ungerska Protestantiska samfundet i Sverige

c/o Ivan Pap, Frisksportarvägen 2, 181 30 Lidingö. Tel 08-731 83 60, fax 731 08 28.

Österns Assyriska kyrka

Daniel Shammon, Oxhagsgatan 145, 561 50 HUSKVARNA. Tel/fax 036-14 35 15.

OBSERVATÖRER

Adventistsamfundet

Olof Palmes gata 25
Box 536, 101 30 STOCKHOLM
Tel 08-14 03 65, fax 08-20 48 68
E-post: bjorn.ottesen@adventist.se
Hemsida: www.adventist.se

Nybygget – kristen samverkan

Box 1624, 701 16 ÖREBRO
Tel 019-16 76 00, fax 019-16 76 11
E-post: info@nybygget.se
Hemsida: www.nybygget.se

Kontaktperson: Lennart Hambre
Fridshyddevägen 5
191 50 SOLLENTUNA
Tel 08-35 85 43

Pingströrelsen

Filadelfiaförsamlingen i Stockholm
Box 21055, 100 31 STOCKHOLM
Tel 08-457 09 00, fax 08-34 32 38
E-post: info@filadelfia.nu
Hemsida www.filadelfia.nu

Kontaktperson: Sten-Gunnar Hedin
Adress: som ovan

ANDRA TROSSAMFUND

Anglikanska kyrkan

Norra Liden 15
411 18 GÖTEBORG
Tel/fax 031-711 19 15
E-post: st.andrews.gothenburg@tripnet.se

Grekisk-ortodoxa metropolitdömet

Selmedalsvägen 72, 3 tr
129 37 HÄGERSTEN
Tel 08-646 24 21, fax 08-97 32 12

Svenska Ortodoxa Prosteriet

c/o Askefur
Magistratsvägen 17 C
226 43 LUND
Tel 046-14 98 51, fax 046-14 98 51

UNGDOMSFÖRBUND

Adventistsamfundets Ungdomsförbund

Box 536, 101 30 STOCKHOLM
Tel 08-14 03 65, fax 08-20 48 68

EFS Ungdom

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 98 00, fax 018-16 98 01
E-post: efs@efs.svenskakyrkan.se
Hemsida: www.efs.nu/ung

Frälsningsarméns Ungdom och Scoutförbund

Box 5090, 102 42 STOCKHOLM
Tel 08-56 22 82 00, fax 08-56 22 83 99
Kontaktperson
Ungdom: Lennart Lundberg
Scoutförbund: Theres Frisk
E-post:
ungdomsenheten@fralsningsarmen.se
Hemsida: www.fralsningsarmen.se/ungdom

Metodistkyrkans Ungdomsförbund

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 90,
Fax 08-453 69 89
Mobil 070-495 26 22
E-post: mku@metodistkyrkan.se
Hemsida: www.metodistkyrkan.se/mku

Nybygget Ung - NUI

Box 1624, 701 16 ÖREBRO
Tel 019-16 76 00, fax 019-16 76 11
E-post: erik.haake@nybygget.se

Pingstförsamlingarnas ungdomsarbete

Box 4025
141 04 HUDDINGE
Tel 08-774 40 80, fax 08-774 40 87
E-post: pu@crossnet.se

Riksförbundet Sveriges Unga Katoliker (SUK)

Skånegatan 65, Box 4007,
116 37 STOCKHOLM
Tel 08-641 78 15, fax 08-556 017 74
www.suk.se
E-post: suk@suk.se

Svenska Alliansmissionens Ungdom

Box 615, 551 18 JÖNKÖPING
Tel 036-30 61 50, fax 036-30 61 79
E-post: info@sau.nu
Hemsida: www.sau.nu

Svenska Baptisternas Ungdomsförbund

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 80, fax 08-453 69 80
E-post: info@sbuf.baptist.se
Hemsida: www.sbuf.baptist.se

Svenska Kyrkans Unga

751 70 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-16 96 14
E-post: unga@svenskakyrkan.se
Hemsida: www.svenskakyrkansunga.org

Svenska Missionsförbundets Ungdom

Box 6302, 113 81 STOCKHOLM
Tel: 08-545 915 30, fax: 08-674 07 94
E-post: info@smu.nu
Hemsida: www.smu.nu

Svenska Frälsningsarméns Ungdom

c/o Margaret Abrahamsson
Riksvägen 34, 371 62 LYCKEBY
Tel-fax 0455-31 18 98

EKUMENISKA ORGAN OCH ORGANISATIONER

DIAKONIA

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 69 00, fax 08-453 69 29
E-post: diakonia@diakonia.se
Hemsida: www.diakonia.se

Frikyrkliga studieförbundet

Folkbildningsgården, 125 30 ÄLVSJÖ
Besöksadress: Älvsjö Gärdsväg 3
Tel 08-727 17 10, fax 08-727 17 28
E-post: fs.rikskansli@folkbildning.net
Hemsida: www.fsstudf.org

Hela Människan

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 50, fax 08-453 68 60
E-post: info@helamanniskan.org
Hemsida: www.helamanniskan.org

KFUK-KFUMs studieförbundet

Folkbildningsgården, 125 30 ÄLVSJÖ
Besöksadress: Älvsjö Gärdsväg 3
Tel 08-727 17 40, fax 727 17 48
E-post: kfuk-kfums.studieforbund@folkbildning.net
Hemsida: www.kms.nu

Kristna Fredsrörelsen

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 40, fax 08-453 68 29
E-post: kristna.freds@krf.se
Hemsida: www.krf.se

Kristna Studentrörelsen, KRISS

Kungsgatan 3, 223 50 LUND
Tel 046-211 03 38
E-post: kriss@kriss.se
Hemsida: www.kriss.se

Kyrkornas EU-kontor

172 99 SUNDBYBERG
Tel 08-453 68 58, fax 08-453 68 60

Vasagatan 14, 411 24 GÖTEBORG
Tel 031-701 41 99, fax 031-701 41 88
E-post: info@kyrkornaseukontor.org
Hemsida: www.kyrkornaseukontor.org

Liv och Fred-institutet

Life & Peace Institute
Box 1520, 751 45 UPPSALA
Tel 018-16 95 00, fax 018-69 30 59
E-post: lpi@life-peace.org
Hemsida: www.life-peace.org

Sensus Studieförbundet

Folkbildningsgården, 125 30 ÄLVSJÖ
Besöksadress: Älvsjö Gärdsväg 3
Tel 727 17 50, fax 727 17 58
E-post: info@sensus.se
Hemsida: www.sensus.se

Svenska Bibelsällskapet

Bangårdsgatan 4, Box 1235, 751 42 UPPSALA
Tel 018-18 63 30, fax 018-18 63 31
E-post: info@swedbible.org
Hemsida: www.swedbible.org

Svenska Missionsrådet

172 99 Sundbyberg
Tel 08-453 68 80, fax 453 68 81
E-post: missioncouncil@missioncouncil.se
Hemsida: www.missioncouncil.se

Svenska Soldathemsförbundet

172 99 Sundbyberg (fr o m sommaren 2001)
Tel 08-453 69 63, 070-739 07 73, fax 08-453 69 29
E-post: info@soldathem.se
Hemsida: www.soldathem.se

Sveriges Ekumeniska Kvinnoråd

172 99 Sundbyberg
Tel. 08-453 68 00, fax 08-453 68 29.
Generalsekr. Agneta Jåfs
E-post sek@ekuc.se
Ordf Helen Friberg-Olsson, Östervägen 43, 163 60 SPÅNGA
Tel 08-795 81 02, fax 08-795 81 62,
E-post helenfribergolsson@hotmail.com

Sveriges Kristna Handikappförbund

c/o Maria Wiell
Storgatan 6, 380 62 MÖRBYLÅNGA
Tel 0485-410 32, fax 0485-402 18
E-post: maria.wiell@skutan.smf.se
Förbundssekr Birgitta Mattsson
Brunnsgatan 24, 553 17 JÖNKÖPING
Tel/fax 036-16 87 89
E-post: b.mattsson@swipnet.se

**INTERNATIONIELLA
EKUMENISKA ORGAN****Churches Commission for Migrants
in Europe, CCME,**

174, Rue Joseph 11, B-1000 Bruxelles
Tel +32-2-2340 68 00, fax +32-2-231 14 13.

**Conference of European Churches,
CEC**

PO Box 2100, 150, route de Ferney
CH-1211 Geneva 2, Switzerland
Tel 41 22-791 61 11, fax 4122-791 62 27
E-post: cec@cec-kek.org
Homepage: www.cec-kek.org

**Conference of European Churches
(CEC)**

- Commission for Church and Society
Ecumenical Center, 174, Rue Joseph 11,
B-1000 Bruxelles
Tel 32-2-230 17 32, fax 32-2-231 14 13
E-post: csc.bru@cec-kek.be
Strasbourg office: 8, rue du Fossé des
Treize
F-67000 STRASBOURG
Tel 33 3-88-15 27 60, fax 33 3-88-15 27
61
E-post: eeccs@media-net.fr

European Evangelical Alliance

186 Kennington Park Road
London SE11 4BT
United Kingdom
Tel +44-20-7582 72 76, fax +44-20-7582
2043
E-post: eeaooffice@cs.com

**European University Chaplains Con-
ference,**

Coordinator Johan Kijne
Rørholmegade 18, 2 th, DK-1352
Copenhagen K, Denmark
Tel & fax+45 33 11 42 04
E-post: jkijne@post3.tele.dk

**Intereuropean Commission on
Church and School (ICCS)**

Mr Peter Schreiner
Comenius Institute
Schreiberstr. 12
D-48149 MÜNSTER
Tel +49-251-981 0125, fax +49-251-981
0150
E-post: iccs@comenius.de

**International Prison Chaplain's Asso-
ciation (Europe)**

Mrs. Marie-Madeleine Perreau-Linck,
p-a EECCS, 8 rue du Fosse des Treize
F67000 Strasbourg
Tel 33 38 815 27 60, fax 33 38 815 27 61
E-post: eeccs@media-net.fr

Nordiska ekumeniska rådet

Linnégatan 1, 753 32 UPPSALA
Tel 018-16 95 09 (sekr), 018-16 95 08
(ass), 018-16 95 11 (direktor), fax 018-13
31 78
E-post:
info@nordiskaekumeniskaradet.org

World Council of Churches

150 route de Ferney, PO Box 2100, 1211
Geneva 2, Switzerland
Tel 41 22-791 61 11, fax 41 22-791 03 61
E-post: info@wcc-coe.org
Hemsida: www.wcc-coe.org

World Evangelical Fellowship

141 Middle Road
#05-05 GSM Bldg
Singapore 188976
Tel 65 339-7900, fax 65 338-3756
E-post: wef-intl@xc.org
Hemsida: www.worldevangelical.org

World Student Christian Federation

Inter-Regional Office
5 Route des Morillons, 1218 Grand-Sacon-
nex, Geneva, Switzerland
Tel 41 22 798 89 52/53, fax 41 22 798
23 70
E-post: wscf@worldcom.ch

**NATIONELLA EKUMENISKA
ORGAN I ÖVRIGA NORDEN****Det Ökumeniske Faellesråd i Dan-
mark**

Generalsekretær Holger Lam
Dag Hammarskjölds Allé 17-3
DK-2100 KÖBENHAVN Ö
Danmark
Tel. +45-35 43 29 43
Fax. +45-35 43 29 44
E-post: oikoumene@oikoumene.dk

Ekumeniska rådet i Finland

Generalsekretärer Jan Edström

P O Box 185

FIN-001 61 HELSINKI 16
Finland
Tel. +358-9-180 21, +358-9-18 02 369
Fax. +358-9-17 43 13
E-post: sen@kolumbus.fi
eller jan.edstrom@kolumbus.fi

Frikyrklig Samverkan FS rf.

Ordförande Håkan Nitovuori
Björksundsvägen 11
FIN-665 80 KUNI
tel +358-6-346 43 54
E-post:
hakan.nitovuori@pingstmissionen.nu

Suomen Vappan Kristillisyiden

Nevosto (Finlands Frikyrkoråd)
Sliperigränd 3 A 25 FIN-00380 HELSING-
FORS
Tel. +358 9 342 5970, fax +358 9 342 300
E-post: vaino.hyvonen.@svkn.inet.fi

Norges Kristne Råd

Generalsekretærer Ørnulf Steen
PB 5816 Majorstua
Underhaugsveien 15, 5 etasje
N-0308 OSLO
Norge
Tel. +47-22 93 28 50, fax. +47-22 98 28 69
E-post: nkr@ekumenikk.org

Norges Frikirkeråd

Generalsekretærer Dag Nygård
Adress, se Norges Kristne Råd
Tel. +47-22 93 28 60
E-post: nfrikirk@online.no
eller: dnygaar@online.no

**Samarbetsorgan för kristna trossam-
fund i Island**

Thingvöllum, IS-801 Selfoss
Tel +354-482 26 75

Stadgar för Sveriges Kristna Råd

Antagna vid SKRs bildande 1992-12-15 och delvis ändrade genom beslut vid årsmöten 1993-04-27, 1994-04-18-19 och 1999-04-21-22

§1 Inledning

Sveriges kristna Råd SKR är en gemenskap av kristna kyrkor, samfund och församlingar i Sverige som med Bibeln som grund utifrån olika traditioner bekänner den treenige Guden, Fadern, Sonen och den heliga Anden.

I den heliga Andens kraft och enhet vill SKR fullfölja den gemensamma kallelsen att i ord och handling vittna om Guds rike och Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

§2 Syfte

Rådets syfte är

- att vara uttryck för och verka för kristen enhet;
- att främja ett gemensamt kristet vittnesbörd i ord och handling;
- att vara mötesplats för kristna kyrkor, samfund och församlingar för gudstjänst, bön, dialog, samråd och samverkan;
- att vara samlande och samordnande ekumeniskt organ på det nationella planet.

§3 Medlemskap

Medlemmar i Sveriges kristna Råd, nedan kallade medlemskyrkor, är de kristna kyrkor, samfund och församlingar som grundar rådet.

Medlemskap kan dessutom av rådsförsamlingen beviljas kyrkor, samfund och församlingar, med minst 1000 medlemmar i Sverige.

Då flera enskilda församlingar inom samma kyrka eller samfund beviljas medlemskap räknas de tillsammans som en medlemskyrka.

Kyrkor, samfund och församlingar som är berättigade att söka medlemskap men inte önskar fullt medlemskap kan av rådsförsamlingen ges rätt att delta som observatör.

§4 Rådsförsamling

SKRs högsta beslutande organ är rådsförsamlingen, till vilken medlemskyrkorna äger rätt att utse representanter enligt följande:

Antal medlemmar	Antal representanter
Upp till 10 000	1
10 001 - 20 000	2
20 001 - 40 000	3
40 001 - 100 000	4
100 001 - 500 000	5
etc per ytterligare 500 000-tal	+1

Medlemsantalet för de fria kristna samfunden beräknas i enlighet med den årliga statistik över antal betjänade som sammanställs av Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund, SST.

Varje representant har sin personliga ersättare. I andra hand kan annan vald ersättare för respektive medlemskyrka kallas att tjänstgöra.

Mandatperioden är tre år.

Observatörsstatus ger närvaro- och yttranderätt i rådsförsamlingen för en representant.

Rådsförsamlingen samlas till årsmöte senast i april varje år. Rådsförsamlingen kallas dessutom till sammanträde då rådets styrelse så finner lämpligt eller minst tre medlemskyrkor så begär. Kallelse skall tillställas medlemskyrkorna senast två månader i förväg.

Rådsförsamlingen har till uppgift

- att besluta i stadgefrågor
- att besluta i medlemskaps- och observatörsfrågor
- att utse styrelse
- att besluta om utskott och tillfälliga kommittéer
- att fastställa riktlinjer för rådets verksamhet samt instruktioner för utskott och kommittéer
- att fastställa budget
- att fastställa verksamhetsberättelse, balansräkning och resultaträkning
- att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- att behandla skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner.

Generalsekreteraren är rådsförsamlingens sekreterare.

§5 Årsmöte

Vid årsmöte skall följande ärenden förekomma

- Ställningstagande till årsmötets stadgeenliga utlysande
- Val av presidium och övriga mötesfunktionärer
- Eventuell fråga om medlemskap eller observatörsstatus
- Anmälan om medlemskyrkornas val av representanter samt upprättande av röstlängd
- Presentation av verksamhetsberättelse, inkluderande resultaträkning och balansräkning
- Revisorernas berättelse
- Fastställande av verksamhetsberättelse samt resultaträkning och balansräkning
- Ställningstagande till frågan om ansvarsfrihet för styrelsen
- Val av styrelse (ordinarie ledamöter och personliga suppleanter) samt dess presidium vart tredje år (för gällande mandatperiod); eventuella fyllnadsval vid behov under löpande mandatperiod. Presidiet skall bestå av fyra personer, en representant för varje kyrkofamilj med cirkulation mellan medlemskyrkorna. Inom presidiet väljer styrelsen ordförande och tre vice ordförande för ett år i taget.
- Val av två revisorer med suppleanter, av vilka minst en ordinarie och minst en suppleant skall var auktoriserad revisorer
- Val av ledamöter i utskott och tillfälliga kommittéer
- Val av valberedning
- Beslut om verksamhetsplan för året efter innevarande kalenderår
- Fastställande av budget och medlemsavgifter för året efter innevarande kalenderår
- Behandling av skrivelser från styrelsen och inlämnade motioner

Motioner till årsmötet kan väckas av medlemskyrkorna. Motioner inlämnas till styrelsen senast tre månader i förväg.

§6 Rådsförsamlingens beslut

Rådsförsamlingens beslut fattas med minst 2/3 majoritet. För beslut om upptagande av medlemmar krävs dock 4/5 majoritet.

Val sker öppet om valberedningen är enig och inga andra förslag föreligger. I övriga fall eller då någon representant så begär förrättas val med sluten omröstning.

Rådsförsamlingens beslut får inte inkräkta på medlemskyrkornas inre angelägenheter.

§7 Styrelsen

Styrelsen skall bestå av minst femton ledamöter, inklusive ordföranden, var och en med personlig ersättare. I andra hand kan annan vald ersättare inom kyrkofamiljen kallas att tjänstgöra.

Styrelsen skall utgöras av ledare/representanter för följande kyrkofamiljer/kyrkor nedan kallade kyrkofamiljer:

- Frikyrkorna
- De ortodoxa och österländska kyrkorna
- Romersk katolska kyrkan
- De evangelisk-lutherska kyrkorna enligt en fördelning som fastställs av rådsförsamlingen på valberedningens förslag.

Styrelsens ledamöter nomineras av respektive kyrkofamilj och väljs av rådsförsamlingen.

Styrelsen skall

- utse generalsekreterare
- utse firmatecknare
- leda rådets verksamhet inom de ramar som fastställs av rådsförsamlingen
- bereda de ärenden som skall behandlas av rådsförsamlingen
- anställa chefstjänstemän
- företräda rådet i uttalanden, remissvar och andra opinionsyttringar mellan rådsförsamlingens sammanträden.

Styrelsen sammanträder minst tre gånger per år på kallelse av ordföranden eller då minst tre ledamöter så begär. Kallelse till styrelsesammanträde skall tillställas ledamöterna minst två veckor i förväg.

Mandatperioden är tre år.

§8 Styrelsens beslut

Styrelsen är beslutsmässig när minst hälften av ledamöterna, bland dem ordförande eller minst en vice ordförande, är närvarande.

Beslut fattas med minst 2/3 majoritet.

§9 Presidium

Presidiet bereder styrelsens ärenden och fattar beslut på styrelsens uppdrag.

§10 Valberedning

Valberedningen skall bestå av fyra ledamöter som representerar de fyra kyrkofamiljerna.

Valberedningen skall förbereda vid årsmötet förekommande val samt efter samråd med kyrko-familjerna föreslå antal ledamöter i styrelsen och fördelning av styrelseposter mellan de fyra kyrkofamiljerna.

§11 Revision

Efter verkställd granskning av styrelsens verksamhet och rådets räkenskaper skall revisorerna upprätta revisionsberättelse med förslag gällande ansvarsfrihet för rådets styrelse.

§12 Medlemsavgifter

De av rådsförsamlingen fastställda medlemsavgifterna betalas första kvartalet under respektive kalenderår.

§13 Stadgeändring

Ändring av dessa stadgar skall godkännas med 2/3 majoritet vid ordinarie sammanträde med rådsförsamlingen.

§14 Upplösning

Upplösning av Sveriges Kristna Råd kan ske endast efter lika lydande beslut av två på varandra följande sammanträden med rådsförsamlingen med tre månaders mellanrum. Ett av dessa sammanträden skall vara årssammanträde. Vid upplösning av SKR skall rådets tillgångar och skulder fördelas på medlemskyrkorna i proportion till senast fastställda medlemsavgifter

STADGAR FÖR SVERIGES FRIKYRKOSAMRÅD

§1

Sveriges frikyrkosamråd är ett samarbetsorgan för samfund och rörelser i Sverige som består av församlingar med medlemskap grundat på personlig bekännelse av tro på Jesus Kristus som Frälsare och Herre.

§2

Sveriges frikyrkosamråds uppgift är att utgöra frikyrkofamilj en inom Sveriges kristna råd; att särskilt främja mission och evangelisation i Sverige; att vara ett forum för gemenskap, samråd och samverkan mellan dess medlemmar; att handlägga ärenden som särskilt berör frikyrkorna.

Medlemskap i Sveriges frikyrkosamråd kan vinnas av samfund och rörelser som uppfyller de villkor som stadgas i § 1 och vill gå in i gemensamt arbete och ansvarstagande för de uppgifter rådet enas om. Rådet fattar beslut om nya medlemmar. För sådant beslut krävs minst 3/4-dels majoritet.

§4

Medlemssamfund utser för en period av tre år representanter och suppleanter i styrelsen på nedan angivna grunder:

- Medlemssamfund med mindre än 30.000 församlingsmedlemmar utser en ledamot och en suppleant;
- Medlemssamfund med mer än 30.000 församlingsmedlemmar utser två ledamöter och två suppleanter.

§5

Styrelsen sammanträder på kallelse av ordföranden eller då minst hälften av medlemssamfundet begär det. Styrelsen sammanträder minst två gånger per år. Styrelsen är beslutsmässig när mer än hälften av medlemssamfundet är representerade.

§6

Styrelsen utser ett presidium för tre år i taget. Inom presidiet väljer styrelsen ordförande för ett år i taget. Presidiet bereder styrelsens sammanträden och leder verksamheten enligt delegationsbeslut i styrelsen.

§7

Frikyrkosamråd samverkar med övriga kyrkofamiljer i Sveriges kristna råds kärnverksamhet, program och projekt. Arbetsgrupper och kommittéer kan också tillsättas efter eget behov.

§8

Rådets räkenskapsår omfattar kalenderår.

För granskning av räkenskaperna utser rådet årligen två revisorer och två revisorssuppleanter. Minst en av revisorerna och en av revisorssuppleanterna skall vara auktoriserade revisorer. Rådets räkenskaper och förvaltningsberättelse skall årligen före februari månads utgång överlämnas till revisorerna, vilka, efter företagens granskning av rådets räkenskaper och förvaltning; före mars månads utgång, skall avlämna sin revisionsberättelse till rådet.

Efter rådets årsmöte tillställer rådet, efter rullande schema, tre av medlemssamfundet förvaltningsberättelse och revisionsberättelse för föregående räkenskapsår för ställningstagande till ansvarsfrihet vilket skall meddelas styrelsen.

§9

Rådet håller sitt årsmöte före april månads utgång. Följande ärenden skall behandlas av årsmötet:

- Val av funktionärer för årsmötet.
- Avlämnande av förvaltnings- och revisionsberättelse för föregående räkenskapsår.
- Ställningstagande till revisorernas förslag.
- Anmälan om styrelsens sammansättning.
- Val av presidium, bestående av tre personer som väljs på tre år med ett nyval varje år. Ordförande för presidiet väljs varje år. Vid behov sker fyllnadsval under löpande mandatperiod.
- Val av firmatecknare.
- Val av två revisorer med suppleanter, varav minst en ordinarie och en suppleant skall vara auktoriserad revisor.
- Förslag till rambudget för kommande räkenskapsår.
- Övriga ärenden som förelagts årsmötet.

§ 12

Dessa stadgar kan ändras efter beslut av rådet om mer än hälften av medlemssamfundet godkänner ändringsförslaget.

§ 13

Sveriges frikyrkosamråd kan upplösas genom beslut vid två råds sammanträden. Mellan dessa sammanträden skall medlemssamfundens styrelser beredas tillfälle att avge yttrande i frågan. För beslut om upplösning erfordras att minst två tredjedelar av de närvarande ledamöterna, representerande minst hälften av medlemssamfundet, skall vara ense om beslutet.

Frågan om disposition av rådets tillgångar behandlas samtidigt och i samma ordning som frågan om rådets upplösning. Om förfogande över eventuella inestående allmänna medel beslutas i samråd med anslagsgivaren.

Sveriges Kristna Råd

Besöksadress: Starrbäcksgatan 11, Sundbyberg

Postadress: 172 99 Sundbyberg

Tel: 08-453 68 00 Fax: 08-453 68 29

E-post: info@skr.org

Hemsida: www.skr.org

ISSN: 1401-5218